

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
February 17, 1998

Vol. LXXXVJ Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEBRUARY 17, 1998

Nr. 33

JAV Kongreso narys ragina Vašingtoną nepamiršti Lietuvos

Vašingtonas-Vilnius, vasario 16 d. (BNS) — Sveikindamas Lietuvos tautą su Nepriklausomybės jubiliejumi, JAV Kongreso atstovas John M. Shimkus paragino savo kolegas Vašingtone neužverti NATO durų ir priminė Lietuvos siekį tapti sąjungos nare.

„Kasmet Lietuva tampa vis labiau pastovesnė, klestinti ir demokratiška. Norint užtikrinti šią augimą Baltijos valstybėse, JAV privalo ir toliau teikti paramą regionui“, pareiškė lietuvių kilmės J. Shimkus, JAV Kongreso narys nuo Illinois valstijos, vasario 12 dieną kalbėjęs JAV parlamento Atstovų rūmuose.

Anot jo, sausio 16 dieną pasirašytoji JAV ir Baltijos valstybių bendradarbiavimo chartija „nenumato saugumo garantijų, tačiau ji rodo ilgalaikius JAV įsipareigojimus Baltijos valstybėms“.

J. Shimkus teigimu, chartija „neturėtų uždaryti durų NATO plėtimui ir Baltijos regionui“.

„Pastaruoju metu pasigirsta kalbų, kad nėra būtinybės plėsti NATO. Kai kas baiminasi, kad plėtra susilpnins karinę sąjungą, kuri yra NATO esmė. Tie žmonės meliauti Europos Sąjungai nuveikti didžiąją dalį darbo su naujosiomis demokratinėmis valstybėmis, o NATO paliktų“.

Lenkija remia Lietuvą siekiant NATO narystės

Vilnius, vasario 16 d. (BNS) — Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski, teigė, kad durys į NATO neturi būti uždarytos naujos kandidatės, ir jo valstybė remia Lietuvos siekį įstoti į sąjungą.

„Mes būsimė jūsų sąjungininkai, bendradarbiai ir advokatai kelyje į šią kitą organizaciją“, sakė A. Kwasniewski pirmadienį susitikime su premjeru Gedimynu Vagnoriu.

Į Vasario 16-osios iškilmes atvykęs Lenkijos prezidentas su G. Vagnoriu aptarė dvišalius Lenkijos ir Lietuvos santykius. A. Kwasniewski pabrėžė, kad pasikeitimai Lenkijos vyriausybėje tikrai nepablogins gerų tarpvalstybinių santykių.

G. Vagnorius ir A. Kwasniewski taip pat pažymėjo Lietuvos ir Lenkijos santykių pažangą bei būtinybę patvirtinti bendradarbiavimo pasienyje sutartis.

Lenkijos prezidentas ir būsimasis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sutarė artimiausiu metu susitikti Varšuvoje. Lenkijos vadovas pakvietė V. Adamkų į Lenkiją artimiausiu metu, kai tik jis pradės eiti savo pareigas.

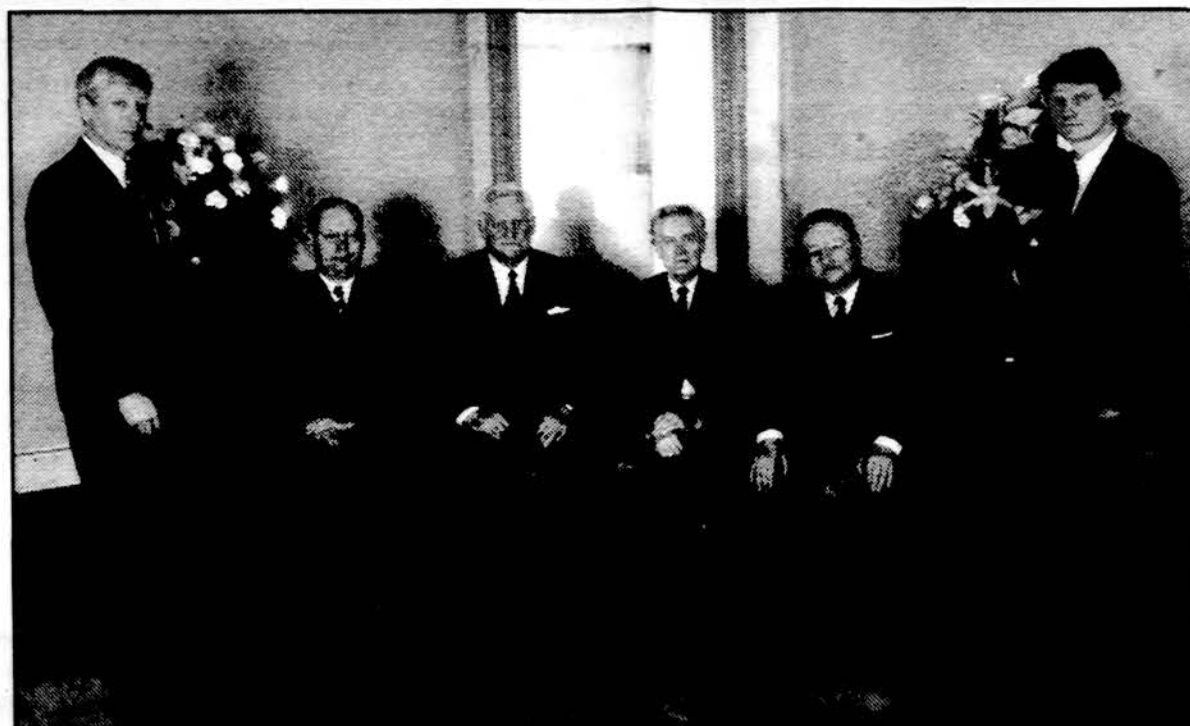
tvarkyti reikalus su Rusija. Tai trumparegiškas požiūris“, teigė Kongreso atstovas.

Anot J. Shimkaus, „JAV neturi atsitraukti ir palikti šių valstybių strateginėje nezinioje. Plėtra, atsižvelgiant į būtinybę siekti griežtų karinių ir politinių reikalavimų, toliau užtikrins ramybę regione. Mes privalome palikti atviras duris, kad Lietuva, Latvija ir Estija turėtų siektiną tikslą“.

JAV Kongreso narys atkreipė dėmesį, kad naujuoju Lietuvos prezidentu išrinktas JAV pilietis Valdas Adamkus, pelnęs pagarbą savo tarnyba JAV Aplinkosaugos agentūroje. „Daugelį metų praleidęs Amerikoje, prezidentas Adamkus sugebės atnešti į vyriausybę naujų, nesovietinių idėjų“, teigė J. Shimkus.

Praėjusią savaitę aukštąs pareigas Senato Ginkluotųjų tarnybų komitete užimančio senatoriaus John Warner parago paskelbti trejų metų NATO plėtros moratoriumą po to, kai į sąjungą bus priimtos Čekija, Lenkija ir Vengrija.

Praėjusią liepą Madride vykusiam NATO viršūnių susitikime šios trys valstybės pakviestos prisijungti prie NATO. Lietuva, Latvija ir Estija įvardytos, kaip „siekiančios narystės“.

Vasario 16-ąją, Lietuvos valstybingumo atkūrimo dieną, valdžios atstovai, apsilankę Signatarų namuose, Vilniuje, išamžino naujai įkurtoje Senosios fotografijos studijoje.

Nuotr.: (Iš kairės) švietimo ministras Saulius Šaltenis, ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius, dabartinis ir būsimasis Lietuvos prezidentai — Algirdas Brazauskas ir Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Vilniaus miesto meras Rolandas Paksas.

Lietuva mini valstybingumo atkūrimo 80-metį

Vilnius, vasario 16 d. (BNS) — Seime pirmadienį įvyko iškilmingas posėdis, skirtas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 80-osioms metinėms.

Posėdžio pradžioje kalbėjęs Seimo pirmininko pavaduotojas Arvydas Vidiūnas, sakė, jog 1918 metų vasario 16-tosios dienos Nepriklausomybės aktas yra „šventas testamentas“. Pasak A. Vidiūno, „Vasario 16-toji ir mūsų širdis atėjo valstybė“.

Iškilmingame posėdyje taip pat kalbėjo Kauno valstybinio akademinio dramos teatro aktorė Rūta Stalilionaitė, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos instituto direktoriaus pavaduotojas Raimundas Lopata, Vilniaus miesto meras Rolandas Paksas, Seimo nariai Vytenis Andriukaitis ir Algis Kąšėta.

Kalbėjusieji priminė Lietuvos valstybės siekį tapti nepriklausoma valstybe, atkaklų pasipriešinimą okupantams.

Posėdyje dalyvavo kadenciją baigiantis prezidentas Algirdas Brazauskas ir išrinktasis prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, vyriausybės, diplomatinės misijų atstovai, Bažnyčios hierarchai, 1990 metų kovo 11-osios Nepriklausomybės akto signatarai.

Po iškilmingo Seimo Posėdžio Lietuvos kariai nuo Nepriklausomybės aikštės iškilmingai nužygiavo link Prezidentūros.

Garbės sargybos kuopos bei kitų Lietuvos kariuomenės rūšių eitynes grojant kariuomenės pučiamųjų orkestrui stebėjo Algirdas Brazauskas, išrinktasis prezidentas Valdas Adamkus, užsienio valstybių bei Lietuvos politikai, diplomatinės misijų atstovai ir kiti svečiai.

Vilniuje Gedimino prospektu pražygiavus kariuomenės daliniais, prie Prezidentūros iškelta valstybės vėliava, o Arkikatedroje bazilikoje buvo aukojamos šv. Mišios.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas Vilniuje prie Signatarų namų sakė, kad Vasario 16-osios akto signatarų drąsa, išvalgumas ir valstybinė išmintis yra ir bus taurus pavyzdys visoms ateinančioms kartoms. „Tai santarvės ir tarnavimo žmonėms pavyzdys“, sakė jis.

Prezidentas džiaugėsi, kad Signatarų namai, kurie yra „tarytum gyvas šio lemtingo įvykio liudininkas“, buvo pa-

galiau restauruoti. A. Brazauskas sakė tikėjimą, kad juose ne tik lankysis ekskursijos, bet ir vyks kuriamasis darbas.

Jis tvirtino pajutęs „nepakartojamą momentą“, kartu su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu pasirašęs Garbės knygoje kambarį, kur prieš 80 metų buvo pasirašytas Nepriklausomybės aktas.

V. Landsbergis, kalbėdamas minėjime, vasario 16-osios akto įvardijo kaip „žodį“, kuris tik vėliau turėjo virsti valstybe. Anot jo, vien akto paskelbimu nepriklausomybė nebuvo atkurta, už ją reikėjo kovoti, dirbti.

Seimo pirmininkas ragino Lietuvos žmones ir dabar solidarizuotis bei sukurti tvirtą, pagarbos vertą Lietuvos valstybę.

Po valstybės vadovų pasisakymo istorikas Alfredas Bumblauskas keliems tūkstantams susiruošusiųjų perskaitė 16-osios akto ir jį pasirašiusių 20-ties tuometinės Lietuvos Tarybos narių pavardes.

Signatarai buvo pagerbti šūvių salve.

Tragedija Draučių kaime

Vilnius, vasario 16 d. (BNS) — Sekmadienio vakarą Širvintų rajono Draučių kaime medžiotojas, 58 metų Leonardas Zavistoničius dėl neaiškių priežasčių savo legaliai turėtų medžioklinių šautuvu nušovė 8 ir sužeidė dar du kaimynus.

Pasak gyvų likusių liudininkų, L. Zavistoničius ėjo iš sodybos į sodybą ir šaudė kaimo gyventojus. Žudikas aukas šaudė taikliais šūviais į galvą ir širdį.

Anksčiau jo elgesyje keistenybių aplinkiniai nepastebėjo. Jis nebuvo girtuoklis, anksčiau neteistas.

Tarp aukų yra 4 moterys ir 4 vyrai. Jauniausiai aukai — 17 metų, vyriausiai — 65-eri.

Visame kaime, kuriame tėra 4 gyvenamieji namai, sveiki liko tik du žmonės, įskaitant žudiko motiną.

* Lietuvos miško savininkų asociacija tapo Europos miško savininkų konfederacijos (CEPF) tikrąja nare. Lietuvoje šiuo metu daugiau kaip 80,000 piliečių gražina per 200,000 hektarų miško. Baigus reformą, privatus miškai sudarys apie 40 proc. bendro Lietuvos miškų ploto. (Elta)

Manoma, kad L. Zavistoničius norėjo išžudyti visą kaimą ir pasaloje laukė iš miško grįžtančių kelių vyrų. Vieną iš jų jis nušovė, o kiti besipriešindami jį smarkiai sužalojo. L. Zavistoničius mirė ligoninėje pirmadienį rytė.

Žudynes Draučių kaime pasmerkė prezidentas Algirdas Brazauskas. „Šis šurpus nusikaltimas prasilenkia su tradiciniais mūsų krašto papročiais ir civilizuotos visuomenės gyvenimo normomis“, sakoma pirmadienį paskelbtame A. Brazausko pareiškime.

Būsimasis prezidentas Valdas Adamkus pareiškė esąs sukrėstas tragedijos ir viliasi, kad jos priežastys bus kuo greičiau išaiškintos. Premjeras Gediminas Vagnorius pirmadienį sudarė vyriausybę komisiją tragedijai ištirti. Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro Kęstučio Skrebio vadovaujama komisija savo išvadas pateiks iki kovo 1 dienos.

G. Vagnorius išreiškė užuojautą žuvusiųjų šeimoms. Vyriausybės spaudos tarnyba pranešė, kad vyriausybė padengs visas tragiška įvykių laidojimo išlaidas.

VRM pranešė, jog nelaimės ištiktame kaime pirmadienį

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. JAV prezidentas Bill Clinton vasario 13 d. Vašingtone pareiškė, kad JAV negali išsivadėti savo įsipareigojimo sustabdyti masinių ginklų gamybą Irake, tačiau, jis vis dar tikisi krizę išspręsti diplomatinėmis priemonėmis. B. Clinton tvirtino, kad nuo Irako prezidento Saddam Hussein priklausau, ar Persų įlankos regione dislokuotos JAV karinės pajėgos pradės jo įtariamų ginklų objektų puolimą. „Tai bus Saddam, o ne mano sprendimas“, teigė JAV vadovas. Kalbėdamas su žurnalistais po Baltuosiuose Rūmuose vykusios naujojo armijos medicinos tarnybos vadovo priesaikos ceremonijos, B. Clinton sake, kad Rusijos nenoras pritariti kariniams veiksams nesustabdyti JAV kariuomenės, tačiau, pasak prezidento, santykiams su Maskva šiaip jau neturėtų paslyti. Jis pabrėžė, kad Maskva, kategoriškai reikalaujanti diplomatinio sprendimo, pripažįsta, kad Irakas nepaklūsta JT reikalavimams ir blokuoja įtariamų ginklų objektų patikrinimą.

Irakas išvežė į „prijaučiančias“ arabų valstybes savo masinio naikino ginklų programas, taip pat iki 400 raketų „Scud“, kurios gali nešti biologinį užkratą arba nuodingas chemines medžiagas, sekmdienį pareiškė JAV Atstovų Rūmų Terorizmo ir netradicinio karo darbo grupės direktorius Yossef Bodansky. Pasak jo, Irakas taip pat išsaugojo masinio naikino ginklų gamybos pajėgumus per bendras programas Sudane ir Libijoje. Raketos buvo išvežtos, kai Irakas 1990 metų rugpjūtį įsibrovė į Kuwaitą. Kiek bebūtų pagrįstas šis pranešimas, vien jo pasirodymas suteikia pagrindą siekti galimybes nevaržomai patikrinti visas numanomas Irako ginkluotes saugojimo vietas, pareiškė JAV gynybos sekretorius William Cohen. JT ginkluotės inspektorių vadovas Richard Butler pareiškė, kad numanomo Irako ginklų išvežimo „logika“ yra aiški. Tačiau Irako prezidento Saddam Hussein patarėjas generolas Amir Al Sa-adi paneigė pranešimą, kaip „visišką nesąmonę“.

Dublinas. Šiaurės Airijos taikos derybos pirmadienį pirmą kartą persikelia į Airijos sostinę Dubliną, tuo pat metu augant spaudimui pašalinti iš jų teroristines Airijos Respublikos armijos (IRA) politinį sparną „Sinn Féin“. Pašalinimas gresia jau nuo praėjusio penktadienio, kai IRA buvo susieta su praėjusią savaitę Šiaurės Airijoje įvykdytomis dviem žmogžudystėmis. Į taikos derybas neleidžiamos tos partijos, kurios turi veikiančias sukarintas giminines organizacijas. Šiose derybose dalyvauja Didžiosios Britanijos bei Airijos vyriausybės, taip pat aštuonios Šiaurės Airijos protestantų bei katalikų partijos, besipriešinančios arba remiančios britų valdžią šioje provincijoje. Tiek britų, tiek airių atstovai siekia, kad abi pusės derybose būtų kuo visapusiškiau atstovaujamos. Įsigaliojusi IRA teroristai susiję su šiais nužudymais ir „Sinn Féin“ liks prie derybų stalo, taikos procesas taps nepatikimas.

Bagdadas. Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Kofi Annan pasiūsta kontrolės grupę, turinti pateikti ataskaitą apie Irako vadinauosiū prezidentinius objektus sekmdienį atvyko į netoli Bagdado esančią oro bazę, pranešė JT pareigūnas. Pasak jo, JT informacijos centro Romoje vadovo Staffan de Mistura, vadovaujama grupė nusiėjo į Habanijos oro uostą, kurio bazę naudoja JT specialiosios komisijos (UNSCOM) inspektoriai, ieškantys Irako masinio naikino ginklų ir tolimojo nuotolio raketų. Irakas tikisi, kad JT grupė išsklaidys nesusipratimus, kuriuos, atstindami krizę, dabar kelia šie objektai. K. Annan sakė, kad gali aplankyti Bagdadą ir pats, jei paaiškės, kad yra galimybių rasti „įgyvendinamą sprendimą“.

Maskva. Rusijos liberalų demokratų partijos narys Vladimir Žirnovskij antradienio naktį sugrįžo iš Irako į Maskvą, tačiau kiti parlamentarai liko Bagdade „kaip gyvasis skydas nuo JAV agresijos“, pirmadienį žurnalistams pranešė vienas partijos frakcijos Valstybės Dūmoje vadų Aleksej Mitrofanov ir patvirtino, kad Bagdade nuolat bus grupė Rusijos parlamentarų. A. Mitrofanov buvo nepatenkintas, kad Dūmos Taryba neskuba priimti sprendimo šiuo klausimu, ir rekomendavo šią idėją apsvaistyti visose frakcijose ir deputatų grupėse.

Beijing. JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose Bill Richardson sekmdienį bandė sušvelninti JAV nesutarimus su Kinija dėl Irako, nors Kinija tvirtai prieštaravo kariniam antpuoliui. JAV pareigūnas sakė nesąs įsitikinęs, kad Kinija pasinaudos savo veto teise ir JT Saugumo Taryboje užblokuos karinius veiksmus. Tačiau Kinija šiuo klausimu nedavė jokių garantijų. Pasak pareigūnų, nepanašų, kad ji būtų pasirengusi tartis dėl karinės jėgos panaudojimo galimybių, jei Irako krizės nepavyktų išspręsti diplomatinėmis priemonėmis.

Varšuva. Per ateinančius 2 metus Europos Sąjunga skirs Lenkijai 500 milijonų eurių, baigdamas dviejų dienų vizitą Lenkijoje, penktadienį spaudos konferencijoje pareiškė Europos Komisijos igaliotinis užsienio reikalams Hans van den Broek

Tbilisio. Gruzijos prezidentas Eduard Ševardnadze mano, kad daugelio teroro aktų, karų ir pasikėsimų Kaukaze priežastis yra ekonominių tikslų susikirtimas. Pirmadienį interviu valstybiniam radiui jis pažymėjo, kad ekonominiai ištekliai suteikia Kaukazui itin svarbų vaidmenį — būtent šio regiono teritorija „bus nutiesti naftotiekiai, dujotiekiai bei kitos komunikacijos“. „Todel mes esame ir mūsų geradarių, ir priešų dėmesio centre“, pabrėžė prezidentas. Jis priminė, kad ankstesnio prieš jį įvykdyto teroro akto „didvyriai“ šandien sėdi teisiųjų suole, išskyrus tuos, kuriuos priglaudė kaimyninė valstybė. Pasak Interfax, prezidentas turėjo galvoje Rusiją, kur, Tbilisio nuomone, yra svarbiausias įtariamasis, buvęs valstybės saugumo ministras Igor Georgadze.

KALENDORIUS

Vasario 17 d.: Septyni Servitų ordino steigėjai, išpažinėjai (13 šimt.). Donatas, Donata, Viltė, Vaišvilas.

Vasario 18 d.: Simeonas, Bernadeta, Lengvenis, Gendrius. 1780 m. mirė Kristijonas Donelaitis.

Nuotr.: Vilniaus Pilies gatvėje į Vasario 16-osios iškilmes susirinkusiuosius Lietuvos gyventojus su sveikinimo kalbomis kreipėsi (dešinėje, balkone) Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir prezidentas Algirdas Brazauskas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

KAI KREMZLĖ GYDO KREMZLĖ

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Retai kas mūsų nesiskundžia sąnariais. Jų kremzlės susinešiojimas — Osteoartritas yra dabar vis didėjanti „pavietrė“. Jos priežastis yra daugiopar, bet nesiriša būtinai su senatve. Tas gyventojas, kuris daugėja ir dėl pagerėjusio gyvenimo, ir gydymo ilgesnis gyvenimas, dabar stipriau sudilina sąnarius negu pirmiau. Čia dar sąnarių neglusto dabar esanti didesnė oro, vandens tarša ir maiste gausumas įvairių chemikalų. Visa tai sukelia susirgimus, žaloja kūną.

Sąnarių susinešiojimo, jų sunykimo liga — tas Osteoartritas yra bjauri liga, nes sukelia ne tik kūno, bet ir psichologinį vargą. Toks artritas sukelia skausmą, kuris vargina protarpiais lengvai, nuolat ir sunkiai. Ir, kas blogiausia, kad iš jo nieko gero nelaukta — ilgainiui jis blogėja, tad sąnariai, ypač kojų-rankų, skausmingai išsitraipia — deformuojasi.

Žinoma, tokie ligoniniai laukia ko nors gero iš vaistų, ypač skausmų ir ligos pirmyn eigos sutramdymo. Deja, ilgainiui liga blogėja, o pacientai nerimsta, nes dabartinė medicina negali jiems sėkmingai padėti. Laimė, kad yra tokiems ligoniams pagalba. Nauji tyrimai tokią gerovę užtikrina. O ji yra štai kokia.

Susinešiojimo artritu negalaujant gera žinia

Osteoartritas nebūtinai turi būti galo pradžia. Per paskutinius 30 metų sąnarių sveikatą gerina, daugiau senos, natūralios priemonės, kurios su dabartine medicina eina ranka rankon: jos gydymą ne tik pagerina, bet išsivysto geriau negu dabartiniai osteoartritui skiriami vaistai. Tyrimai patvirtina, kad iš jaučio kremzlių gautas chemikalas vadinamas „Chondroitino sulfatas“, (chondroitin sulfuric acid) yra veikli priemonė ne tik prieš sklerozę, bet ir prieš sąnarių kremzlių susidevimą, to sulfato sunaudojant po dešimt gramų per dieną. Mes neturime tiek jaučių, dramblių čia irgi nematyti — tai mums ateina pagalbon ALVUDO surasta priemonė: tos kiaušinių ausys (pig ears) — jose yra daug kremzlės, o joje daug chondroitin sulfato. Jos išvirstos, sumaltos ir su prieskoniais skanių salotų ar dešrų pavidalo valgomos, įgalina mus suvalgyti kasdien po 9 gramus chondroitin sulfato — to geriausio vaisto prieš osteoartritą. Tik visi ir visos atgimkime, susitvarkydami su taip labai mus varginančiu osteoartritu. Toks gydymas nėra lengvas, bet jis yra vienintelis šalia dabartinės medicinos mums teikiamo gydymo — nuo dviejų baisygių ligų: sklerozės ir sąnarių kremzlės sunykimo — osteoartrito.

Apsauga nuo sąnario kremzlės sunykimo

Mūsų kūno didelis negervas yra tos, taip svarbios sąnariui, kremzlės toks greitis susidevimas. Kremzlė turi gauti pakankamai maisto, kad pajėgtų išsilaikyti ir atsigaivinti. Ją labai apsunkina tas pakartotinis sąnario judėjimas, jos sužalojimas, chemikalams išstatymas, nepakankama mityba ir kiti negervai. Už tai sąnario kremzlės apnykimas taip dažnai pasitaiko.

Iki dabar medicina pajėgia tik lengvinti artrito simptomus. Dabar, priedo prie to, galima sąnario kremzlės apsaugoti nuo sunykimo ir skatinti jų atsitaikymą, kas atsiekama minėtu chondroitin sulfatu, kuris saugo sąnarius: jų sudėtį, užlaikymą ir atsitaikymą, kartu naikina kenksmingus enzimus, kurie menkina svarbias sąnario dalis.

Dabar susekta, kad minėtas chondroitin sulfatas yra sąnario kremzlės apsaugotojas. Jis gerina sąnario darbą ir judesius, mažina skausmą ir uždegimą bei šalina sąnario nokiną, kas įrodoma rentgenogramomis.

Tyrinėtojai D. Burkhard ir P. Shosh ilgais tyrimais įrodė, kad artritikai, imdami chondroitin sulfatą, gali apsieiti be skausmų raminančių vaistų ir net grįžti į darbą. Dar to negana: tas ilga imamas chondroitin sulfatas lengvina sklerozę — šalina širdies ataką ir smegenų insultą. Tada gerėja sąnarių mityba ir gerėja kremzlių stovis. Tas chondroitin sulfatas gaunamas ir tabletėse tik po 400 mg. O jo reikia iki dešimties gramų kasdien sunaudoti, ką mums įgalina minėtos kiaušinių ausys.

Žinoma, reikia artritikui pildyti visus dabartinės medicinos nurodymus, ypač sunormuojant svorį, nekilnojant sunkumų ir vengiant laiptų. Sėkmės.

AMERIKIEČIAI PADĖJO ĮKURTI DIABETO CENTRĄ

Gruodžio 1 d. Telsių poliklinikoje pirmuosius ligonius priėmė naujai įsikūręs diabeto centras ir diabetinės pėdos kabinetas. Diabeto centro įkūrimą finansavo amerikiečių firma „Lilly“ remis ji finansuotai ir ateičiai. „Lilly“, Lietuvoje įsteigusi 12 diabeto centrų, iki šiol jo neturėjo tik Telsių apskrityje.

„Lilly“ firmos atstovybės vadovas Arnoldas Doviltis sakė, jog pagrindinis centro tikslas — sudaryti geras sąlygas profilaktiniam darbui, kuris padėtų išvengti diabeto komplikacijų — aklumo, inkstų nepakankamumo, kojų amputacijos.

Labai brangių vaistų neįstengia nusipirkti pensininkai, nors vaistinės jų vaistų neturksta. Nuotr. V. Kapočius

Minint pasaulinę ligonių dieną vasario 11 d., Vilniaus arkivyskupo generalvikaras vysk. Juozas Tunaitis (viduryje) aukėjo Mišias Lietuvos Onkologijos centre Vilniuje. Nuotr. Eltos

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

JAV LB RELIGINIŲ REIKALŲ TARYBA

Ses. Margarita Bareikaite

Trejus metus sumaniai ir energingai JAV LB vadovavusi, Regina Narušienė 1997 m. rugsejo mėn. vėl buvo perrinkta pirmininke. Ji sudarė naują JAV LB Krašto valdybą 1997-2000 metų kadencijai. Daugumą valdybos narių pasiliko tose pačiose pareigose; toms, jau eitoms, pareigoms, Religinių reikalų pirmininkės pasilikti buvo pakviesta sesuo Margarita Bareikaite. Ji nėra naujokė LB darbuose, ypač religijos srityje. Šios pareigos nėra lengvos. Reikia paaukoti daug laiko, ruošiant religinę medžiagą šeštadieninėms mokykloms. Keičiasi mokytojai, keičiasi laikai ir metodai. Sesers Margaritos Bareikaitės ilga patirtis, dirbant įvairiose lituanistinėse mokyklose ir jos studijos teologijos srityje įgalina ją pasiekti konkrečių rezultatų.

Sesuo Margarita sudarė naują Religinių reikalų tarybą: pirmininkė ses. Margarita Bareikaite, nariai — prof. dr. Antanas Jurgelaitis, OP, STL, dr. Mirga Girniuvienė, Aldona Lingertaitienė, sesuo Ona Mikailaitė ir Daiva Novickienė. 1998 m. darbo planas ir užsimojimai:

1. tęsti pereinamąjį darbą, palaikant glaudžius ryšius su Švietimo taryba bei šeštadieninėmis mokyklomis, kad visuose lietuviškuose mokyklose būtų dėstoma tikyba;
2. padėti mokytojams geriau įvykdyti tikybos dėstymą bei religingumo ugdymą lietuviškuose mokyklose;
3. ruošiami kelias brošiūras, kurios bus pritaikytos mūsų šešt. lietuvių mokyklos jaunimui;
4. šiuo metu daugelis tikybą dėstantių mokytojų nepastoviai dirba mokyklose. Keičiasi

mokytojai ir todėl rengiame pratimų sąsiuvinį įvairiais religiniais klausimais bei atsakymais; tai padės mokytojams geriau atlikti savo darbą ir bus netiesioginė pagalba tėvams;

5. religinio turinio straipsniai (anglų ir lietuvių kalba) „Bridges“, „Pasaulio lietuvių“, „Laiškai lietuviams“, „Drauge“ padės išryškinti religinių vertybių svarbą jaunimo auklėjimui ir tuo patiu padės mokytojams bei tėvams susiorientuoti, auklėjant jaunąją kartą;

6. tiek mokytojai, tiek tėvai galės palaikyti ryšį tarp diegiamo tautiško ir religijos, o tai padės išlaikyti lietuvišką tapatybę kiekvienoje priaugiančioje kartoje;

7. pradėjome ruošti lietuviškų religinių švenčių kalendorių, kuris bus išsiuntinamas visiems lietuvių mokykloms;

8. pateiksime mokytojams įvairią medžiagą apie lietuviškas šventoves, pvz., Marijos, Kryžių kalną ir t.t.;

9. skatinsime jaunąją kartą jungtis prie lietuviškų parapijų, organizacijų ir skaityti lietuvišką spaudą.

LB Religinių reikalų taryba

NUNCIJUS LANKĖSI MARIJAMPOLĖJE

Gruodžio 27 d. Marijampolės Šv. Ark. Mykolo prokatedroje lankėsi Šventojo sosto nuncijus arkivyskupas Erwin Josef Ender, atvykęs pagerbti Šv. Šeimos seseris. Drauge su vysk. Juozapu Žemaičiu, MIC, ir klebonu Kęstučiu Briuliu, MIC, svečias aukėjo šv. Mišias. Prieš pamokslą nuncijus pasveikino visus su Jėzaus Kristaus Išganytojo gimimo švente ir pažymėjo, jog tai pirmoji jo šv. Mišių auka Vilkauskio vyskupijoje. „Kaledos — ypatinga šeimos šventė, ypač ji reikšminga Šv. Šeimos seserims. Kas nori suardyti šeimą, bando sugriauti Dievo tvarką“, — kalbėjo arkivyskupas. Akcentuodamas, jog Šv. Šeimos seserys yra paklusnumo Dievo valiai pavyzdys, jis dėkojo kongregacijai už ištikimybę ir dvasinę tarnybą.

Po Mišių vyskupas J. Žemaitis, MIC, sakė, jog daugelis Lietuvos žmonių, tarp jų ir Šv. Šeimos seserys, net ir persekiojami liko ištikimi Šventajam Sostui. Pasak ganytojo, šiandien vyskupijoje dirba daugiau kaip 400 katechetų, galima pasidžiaugti katalikišką organizacijų veikla, didelę paramą šeimoms teikia

Šeimos centras. Baigiama atstatyti iš griuvėsių po Antrojo pasaulinio karo sugriauta Vilkauskio katedra. Parapijos klebonas kun. Kęstutis Briulius, dėkodamas visiems už apsilankymą, sakė: „Stengsimės būti ištikimi Romos popiežiui ir vyskupui J. Žemaičiui“. Prokatedroje susirinkusių gausų žmonių būrį giesmele pasveikino šeštadieninės katalikiškos mokyklės moksleivės.

„Bažnyčios žinios“ 1998 m. Nr. 1

VILNIAUS ARKIVYSKUPAS LANKĖSI GRIEŽTOJO REŽIMO PATAISO DARBU KOLONIJOJE

Kalėdų išvakarėse Vilniaus arkivyskupas A. J. Backis drauge su Kristaus Karaliaus seserų kongregacijos šešiomis vienuolėmis aplankė Vilniaus griežtojo režimo pataiso darbų koloniją, kurioje bausmę atlieka apie tūkstantis nuėstųjų. 1995 metais, pašventinus koplyčią, kolonijos kaliniams atsivėrė galimybė dalyvauti šv. Mišiose. Pasak kolonijos kapelionio kun. A. Belicko, kiekvieną ketvirtąją šv. Mišių aukoję dalyvauja apie 50 kalinių. Gruodžio 18 d. kolonijos koplyčioje šv. Mišias aukėjo arkivyskupas A. J. Backis. Ganytojas ragino „nežiūrėti į šalia esantį kaip į priešą, bet matyti kitame broly“. „Nėra tokios kaltės, kurios negalima atleisti, nėra padėties be išieities“, — sakė arkivyskupas J. A. Backis. Tą patį dieną arkivyskupas taip pat aplankė Vilniaus merginų koloniją, kur irgi aukoję šv. Mišias.

BŽ, 1998 m., Nr. 1

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS POSĖDIS

Sausio 7 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje įvyko Lietuvos Vyskupų konferencijos posėdis, kuriame dalyvavo arkivyskapai A. J. Backis ir S. Tamkevičius, vyskupai E. Bartulis, J. Matulaitis, J. Preikšas, A. Vaičius, J. Žemaitis, V. Michelevičius, R. Norvilas, J. Tunaitis, generalinis sekretorius vysk. J. Boruta, SJ, ir generalinio sekretoriaus pavaduotojas kun. R. Makrickas.

Posėdyje svarstyta parengiamųjų kursų stojantiejiems kunigų seminariją klausimas. Vyskupai nutarė, kad tokie kursai bus rengiami metropolijų centruose — Vilniuje ir Kaune. Pagrindinis kursų tikslas — jaunuolių, kurie rengiasi stoti į seminariją, dvasinio gyvenimo formavimas ir pašaukimo tyrimas. Vyskupų nuomone, parengiamieji kursai reikalingi, nes seminariją stoja labai jauni

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, kas nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRĖ RUDAVIČIUS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p. - 7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždarai, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

rūpinosi broliai pranciškonai, ypač kun. Gediminas Sumgaudis, OFM, pamokslus sakė kun. Astijus Kungys, OFM ir provincijolas kun. Sigitas Benediktas Jurcsys, OFM, konferencijoms vadovavo kun. Vidas Karvelis, SJ. Savo patirtimi apie šeimos gyvenimą dalijosi svečiai iš JAV Patricia ir Donald Turbitt. Paskaitų metu stovyklautojų vaikais rūpinosi pranciškonų jaunimas. Stovyklos metu vyko nuolatinė Švč. Sakramento adoracija.

BŽ, Nr. 1, 1998

APTEMPTYTOS DEMOKRATIJOS PAVYZDŽIAI LIETUVOJE

JONAS DAUGĖLA

Išgyvenę bolševikinę diktatūros siaubą ir patekę į šią neribotą laisvę šali, žavėjimės čia rasta demokratine santvarka. O tos santvarkos žyme iš pat pirmųjų naujo gyvenimo dienų patyrė veik kiekviename žingsnyje. Tikėjome, kad mūsų tauta vis dėlto kada išsivaduos iš bolševikinės vergijos. Taip pat tikėjome, kad mūsų istorinė tauta ištęks jėgų dar kartą sukurti savo valstybinį gyvenimą ant tvirtų demokratijos pagrindų.

Šio krašto vyriausybės jau ilgus metus deda pastangas, kad visos, o ypač bolševikinės vergijos nusikračiusios, tautos savo valstybinį gyvenimą tvarkytų Vakarų demokratijos pavyzdžiu. Demokratijos idealams pasaulyje skleisti naudojamos įvairios priemonės. Vos tik pasibaigus kurioje valstybėje demokratiniams rinkimams, JAV atskuba su medžiagine, ir dažnai labai apėminga, parama. Bet taip pat neretai naudojamos ir karinės-policinės priemonės pašalinti įvairaus plauko diktatorius, kurie trukdė savo tautoms demokratiškai tvarkytis.

Bet demokratijos idealams pasaulyje skleisti turbūt pati patikimiausia priemonė yra patrauklus ir sektingas demokratines santvarkos pavyzdžiai. Ilgus metus tokiu sektingu pavyzdžiu buvo mūsų JAV. Tik labai gaila, kad paskutiniaisiais metais šie pavyzdžiai tampa tamsėja ir nebegali tautose uždegėti ryžto jais pasekti.

Netenka abejoti, kad rinkimai yra pagrindinė demokratines santvarkos žymė. Demokratinių valstybių konstitucija visų pirma savo piliečiams patikina laisvę ir lygių rinkimų teisę. Ir balsuotojai slapto balsavimo gali gerai pasinaudoti šia teise. Laisvi ir lygūs rinkimai patikina, kad kiekvienas pilietis, kurio pilietinės teisės nėra įstatymais suvaržytos, gali būti išrinktas į bet kurią, kad ir patį aukščiausią, valdžios vietą.

Tačiau paskutiniaisiais metais ir šioje didžiųjų demokratijų šalyje ta laisvų rinkimų tvarka yra vis daugiau pažeidžiama. Be abejo, kiekvienai rinkimams tiek valstybei, tiek ir patiems kandidatams kainuoja nemaža pinigų. Tačiau vis dėlto pinigai rinkimuose neturėtų vaidinti lemiamo vaidmens. Deja, paskutiniu metu kandidatams tenka surasti

sunkiai įsivaizduojamas pinigų sumas. Ypač buvo „brangūs“ paskutiniai JAV prezidento rinkimai. Visi būsimieji kandidatai jau pirmuosiuose rinkimuose turėjo pakloti milijonines pinigų sumas. Net ir mūsų mažo miestelio kandidatas į miesto tarybą skundėsi, kad rinkimai jam kainavo apie 25,000 dol. O miesto tarybos nariai net negauna nuolatinės algos — jiems mokama tik už posėdžius. Tad galbūt ir yra teisingas posakis, kad dabar jau šiame krašte valdžios nebėra laimimos rinkimais, bet jos yra perkamos.

Kandidatai yra priversti ieškoti įvairių būdų reikalingoms pinigų sumoms surasti. Ir, kaip paaiškėjo, daugelis pažeidžia teisės reikalavimus. Kai kurie kandidatai jau naudojo ir neaiškaus pobūdžio svetimų valstybių organizacijų bei asmenų pagalbą.

Pasibaigus rinkimams, Kongresas susirūpino šiuo reikalu. Buvo sudarytos kelios komisijos ištirti ir surasti būdus šiai negerovei pašalinti. Tik labai gaila, kad tie visi tyrimai daugiau ribojosi vieni kitų kaltinimais, bet nebuvo rasta jokio sprendimo. O be to, visus sprendimus turi padaryti tie, kurie daugiausia tuo pačiu keliu pateko į Kongresą ir ateityje gali tik tais pačiais būdais savo vietas Kongrese išlaikyti.

Šiais žalingais pavyzdžiais liko užkrėstas ir Lietuvos politinis gyvenimas. Iki šiol mūsų tėvynėje jau įvyko pirmieji prezidento ir vėliau savivaldybių ir Seimo rinkimai. Be abejo, rinkimai kainavo, bet vis dėlto neteko girdėti, kad Brazauskas ar Lozoraitis, būtų švaistę milijoninėmis sumomis. Apskritai apie pinigų nebuvo taip daug kalbama ir rašoma. Tad tiesiog sunku buvo patikėti ausims, kai aną vakarą per „Vilniaus radiją“ išgirdome, kad šiuose prezidento rinkimuose kiekvienas kandidatas, neišskiriant nei Bobelio, ketina išleisti daugiau nei milijoną. Tuo būdu rinkimai vien kandidatams tures kainuoti apie 10 milijonų.

Vargiai eiliniai balsuotojai, kurių daugelis yra pensininkai, suaukotų kandidatams tokias dideles pinigų sumas. Be abejo, teks ieškoti stambių pramoninkų, įvairių vertelgų ir apsigvusių bankininkų pinigines paramos. O galbūt kai kurie nevengs susisiekti ir su

Maria ir Antanas Rudžiai, dalyvavę Lietuvos partizanų suvažiavime 1997 m. lapkričio 8 d. Iš kairės: Jonas Ceponis, LPKTS valdybos pirm.; Aldona Juškevičienė, Povilas Jakubonis, Albina Andriukaitienė. LPKTS tarybos ir valdybos pirm. Antanas Lukša, BALFo centro valdybos pirm. Maria Rudienė ir inž. Antanas Rudis.

mafijos kapitalistais? Bet šios rūšies turtuoliai pinigų veltui nešvaisto. Jie tiki, kad po rinkimų bus surasti būdai su išrinktųjų pagalba savo pinigų su kaupu atgauti. Tuo būdu išrinktieji priversti daryti sprendimus ir priimti įstatymus, kurie nėra visai tautai naudingi. Tad ir šios aukos yra ne kas kita, kaip tik pradinis kyšių įnašas. Tuo pačiu yra visai užkertamas kelias tinkamiems kandidatams patekti į Seimą ar į Prezidentūros rūmus, jeigu jie nieku būdu nesuranda būdų milijonams sukaupti.

Yra dar ir kita negerovė, kuri vis dažniau pasireiškia Amerikos politiniame gyvenime. Kandidatai ne tiek stengiasi išryškinti savo programą, kiek stengiasi sunaikinti varžovo gerą vardą ir jo asmenybę. Placiai nagrinėjama kandidato asmeninis gyvenimas, garsinamos tolimos praeities ir jaunystės „nuodėmės“. Dažnu atveju šiai „rinkiminei propagandai“ naudojami ir laisvo elgesio moterų patarnavimai.

Deja, ir ši negerovė pasiekė Lietuvą. Tiesa, dar neteko girdėti, kad šiam reikalui būtų ieškoma gatvės moterų talkos, bet už tai jau labai plačiai naudojami buvusių KGB agentų patarnavimai. Šie valkatos, kurie ankščiau žudė mūsų laisvės kovotojus, kankino savuosius žmones kalėjimuose ir tardymo kameroje, šandien tuos darbus bando prisegti mūsų tauriems ir sąžiningiems politikams, net didvyriams. Bendradarbiavimu su KGB ar NKVD jau yra apkaltinti Landsbergis, Adamkus ir net Bobelis. Ar ne keista, kad skundikai vaikšto

laisvi Vilniaus gatvėse, o valstybės demokratinėje santvarkoje ir patyrėme tos santvarkos gerosius ypatumus. Taip pat esame ir gyvieji liudininkai tu skaudžių tautos nuotaikų, kai rinkiminiame įkarštyje pažeidžiami tikrieji laisvų, lygių ir demokratiškų balsavimų pagrindai.

* Lietuvos vyriausybės nutarė, jog baudos izoliatorijose arba karceryje uždarytiems nuteistiesiems karštas maistas turi būti tiekiamas kiekvieną dieną. Iki šiol tokie kaliniai karštą maistą gaudavo tik kas antrą dieną. Kitomis dienomis jiems teko tenkintis rugine duona, druska ir vandeniu. Šis nutarimas buvo priimtas po Europos Tarybos siūstų specialistų kritikos.

Tie, iš Vakarų pasaulio atklydę, blogiai nuodyta nuodija naujam gyvenimui padubusios tautos nuotaikas ir tuo pačiu žudo jos pasitikejamą demokratine santvarka. Tad turėtų būti dedamos visos įmanomos pastangos kiek galima greičiau pašalinti iš mūsų politinio gyvenimo visas šias praigaištingas negeroves.

Prie tų pastangų visomis įmanomomis priemonėmis turėtų prisidėti ir Amerikos lietuviai. Juk mes didesnę savo gyvenimo dalį išgyvenome šios

valstybės demokratinėje santvarkoje ir patyrėme tos santvarkos gerosius ypatumus. Taip pat esame ir gyvieji liudininkai tu skaudžių tautos nuotaikų, kai rinkiminiame įkarštyje pažeidžiami tikrieji laisvų, lygių ir demokratiškų balsavimų pagrindai.

* Lietuvos vyriausybės nutarė, jog baudos izoliatorijose arba karceryje uždarytiems nuteistiesiems karštas maistas turi būti tiekiamas kiekvieną dieną. Iki šiol tokie kaliniai karštą maistą gaudavo tik kas antrą dieną. Kitomis dienomis jiems teko tenkintis rugine duona, druska ir vandeniu. Šis nutarimas buvo priimtas po Europos Tarybos siūstų specialistų kritikos.

Išrinktas Lietuvos prez. Valdas Adamkus jam suruoštų išleistuvių metu Willowbrook Ballroom saleje sausio 25 d.

Kodėl teršiamas savas lizdas?

Danutė Bindokienė

Kiekvienas moka gudriai kalbėti apie vakarykščius įvykius ir su pasitenkinimu tvirtinti: sakiau, kad taip bus... Ar sakė, ar nesakė, jau nelabai svarbu, nes įvykiai vystėsi sava tvarka, be pranašų ir pranašystių pagalbos. Tačiau labai nemalonu, kai atsiranda „paukščių, teršiančių savo lizdą“.

Tokiu teršimu atsiduoda J. Gailos straipsnis „Keiksnoji-mai pavirto liaupsėmis“ („Veidas“, 1998.02.05). Antrinėje antraštelėje teigiama: „Užsienio lietuviai, vadinę Valdą Adamkų liberalu, masonu ir komunistų draugu, po rinkimų ėmė kurti jam eileraščius“.

Panašių komentarų buvo galima tikėtis, nes užsienio lietuvių dauguma prieš pirmąjį balsavimo ratą praėjusių metų gale stovėjo Vytauto Landsbergio pusėje. Tačiau buvo remusių ir kitus kandidatus, neišskiriant A. Paulausko. Dėl to, kad į partijos rinkiminę kampaniją perėjo keli žinomi žmonės iš mūsų tarpo, jų adresu teko išgirsti nemažai piktų epitetų. Po pirmųjų balsavimų, pasilikusių tik dviem kandidatams, Landsbergio rėmėjai nenumojo ranka ir rinkimus apskritai, bet ryžosi patys balsuoti ir kitus raginti savo balsą atiduoti už Valdą Adamkų. Kadangi jis laimėjo nedidelę balsų persvarą, ar galime neigti užsienio lietuvių pastangas, prisidėjusias prie to pasisekimo?

Pagal priekaištaujančius, kad Landsbergio rėmėjai vėliau balsavo už Adamkų, atrodo, būtų buvę geriau, jeigu landsbergininkai sausio 4 d. i balsavimus nebūtų kreipę dėmesio... Be abejo, Adamkus būtų pralaimėjęs, o pašapių straipsnių autoriai ne tik būtų keikė išvijoje, kad nerėmė „savo žmogaus“... Idomu, ar be „Drauge“ spausdintų straipsnių, kuriuos su tokiu piktumu pasigardžia cituoja J. Gaila, antrasis balsavimo ratas būtų turėjęs tuos pačius rezultatus?

Prezidentas Valdas Adamkus sausio 28 d. išspausdintame pasikalbėjime „Drauge“ kur kas realiau žiūrį į tuos užsienio lietuvių, kurie, pasilikus prezidentinėse lenkų tarynėse tik jam ir A. Paulauskui, labai aktyviai stengėsi, kad tautos palankumas nukryptų į jo pusę. Pasak Adamkaus, nesvarbu, už ką žmonės balsavo pirmą kartą, daug svarbiau, kad sausio 4 d. pasi-

sakė už jį. Be tų balsų nebuvo galimybių laimėti.

Žmogiškasis palankumas yra labai laikinas. Netenka abejoti, kad ir užsienio lietuviai, nors šiandien su džiaugsmu sveikina V. Adamkų, neilgai trukus pradės ieškoti demų jo darbuose bei sprendimuose. Prisiminkime, kas prieš mažiau kaip dešimt metų atsitiko Lietuvoje. Tie patys žmonės, su didžiausiu entuziazmu šaukę pagarbą Landsbergiui Sąjūdžio metu ir tuoj po nepriklausomybės atstatymo, išsirikto prezidentu Algirdą Brazauską, o vykstant dabartinei rinkimų kampanijai ant Landsbergio vardo vertė deguto statines...

Tad leiskime ir Valdui Adamkui pasidžiaugti populiarumo saulute, kol ji dar neužlindo už kritikos debesėlių, o straipsniai, kaip „Keiksnoji-mai pavirto liaupsėmis“, nepadaeda nei užsienio lietuvių vienybei, nei prez. Adamkui. Nėra abejonės, kad buvusio oponento labai gerai suokretuotas rinkimines kampanijas stabas savo darbą tęs toliau ir stengsis įkišti kuo daugiau pagalių į prezidento ratus, tad be reikalo asmenys iš mūsų Atlanto pusės jiems tų pagalių paieško.

Gyvendami Amerikoje kelis dešimtmečius, atrodo, turėjome laiko pasimokyti iš čionykščių politinių ėjimų, nes rinkimai dažnai vyksta miestų, valstijų ar visos valstybės mastu. Ypač prieš pirminius balsavimus, kai abi partijos išstato po kelis kandidatus, atsiranda gan aštri trintis, kartais nukrypstanti į kraštutinumus. Kiekvienas pilietis juk turi teisę pasirinkti patinkamiausią kandidatą, o kandidatai stengiasi parodyti savo oponentų neigiamas puses, kad užsitikrintų laimėjimą. Vienok po pirminių rinkimų, kai pasilieka varžybos tarp skirtingų partijų kandidatų, palankumas savai partijai nulemia net nelabai populiarus asmens laimėjimą.

Rinkėjams nepriekaištajama, kad pirmuosius rinkimus kai kurie pasisakė už tą ar kitą pralaimėjusį kandidatą. Visi kivirciai ir kampanijos metu neigiama retorika lieka užmarstyje: svarbu, kad laimėtų partijos žmogus. Valdas Adamkus gerai supranta JAV biurokrtiją ir politiką. Deja, ne visi užsienio lietuviai gali tokiu supratimu pasigirti. Gaila, kad tą nuovokos stoka viešai demonstruoja, ypač tėvynės spaudoje.

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITENAS
(Tėsinys)

31

Jūs siūlote sudaryti komisiją autonomijos klausimams išsiaiškinti, ir net manote, kad tam reikėtų vykti į Br. Hondurą. Esu tuo klausimu domėjėsis ir skaitęs, o prof. Pakštas tarėsis su Br. Honduro pareigūnais. Pakankamai yra aišku, kad lietuvių sąlygos — kultūrinės ir ekonominės — priklauso nuo to, kiek lietuvių ten įsikurs ir kokį kapitalą jie investuos. Tai pakankamai aiškiai Pakštui raštu išdėstė Br. Honduro gubernatorius. Ir kol mes nieko konkretaus negalim britams pasakyti, tol nerimta toliau kalbėtis ir apie bet kokią autonomiją.

Jūs rašote, kad įkūrus pirmas sodybas Br. Hondure, gal atsirastų ir daugiau ten norinčių įsikurti. Aš nepritarčiau tam keliui, nes tai yra rizikingas kelias ir pirmieji pionieriai gali nukentėti... Kai nėra jokių žinių, kiek tikrai ten lietuvių įsikurtų, tai ir viltis, kad daugiau jų atvažiuos, gali neišsipildyti... Mano supratimu pirmoji lietuvių grupė iš kokio šimto šeimų turėtų būti organizuotai kuriama, sudarius statistiką, kad po to bus galima įkurti bent iki 5,000 asmenų. Nesant tokių perspektyvų, nėra ko pradėti šeimų apgy-

vendinimą Br. Hondure. Tai, žinoma, yra mano nuomonė. Tačiau noriu Jums ją pareikšti, jeigu Jums ji būtų idomu, ir kad Jūs nepasidarytumėte klaidingų išvadų apie mano galvojimą...

Joniko ir Kukučio kelionė

Po šio apsikeitimo laiškaik su Joniku daugiau nieko nebegirdėjau apie šį jo sumanymą vykti į Br. Hondurą, kol gavau iš Miami Pakšto VII.15 d. atvirutę, kurioj jis tarp kitko rašė: „VII.20 išskris per šį miestą į Br. Hondurą pp. Jonikas ir Kukučis, abu iš Brooklyno. Mini, kad ir prof. Stonis (chemikas) iš Meksikos ten nuskrisia. Mane irgi kalbina, bet aš dar abejoju... ketinu čia pasilikti iki rugpjūčio galo, paskui į Steubenville semestro pradėti“.

Maždaug po poros savaičių gavau Pakšto (VII.31, 7:00 AM) kitą atvirutę, kuria pranešė: „Šį rytą palėdžių ir aerodromą pp. Vincą Joniką ir Eduardą Kukučį, vakar atskridusius iš Br. Honduro. Jiedu labai darbščiai praleido 8 dienas El Cayo apskrityje“. Toliau Pakštas trumpai paminėjo apie jų kelionę Br. Hondure, Kukučio žemės pirkimą ir kita. Pabaigoj Pakštas pažymėjo, kad jie „grįžo su gerais įspūdžiais, Jonikas irgi pirkė ten žemės“.

Apie tai taip pat „Drauge“ (VIII.5) tilpo (K.P.) trumpa žinutė.

Netrukus (VIII.7) Pakštas „Dausuvos“ biuleteniui atsiuntė straipsnį „Pirmas lietuvių ūkis Dausuvoje“.

Aš jį persiunčiau „Draugui“, kur jis spausdintas rugpjūčio 13 d. numeryje.

Beveik metai tęsiasi kalbos ir ginčai spaudoje apie lietuvių kaimo steigimą Britų Hondure, pasinaudojant plačiomis kultūrinės autonomijos teisėmis pagal veikiančios ten didelės laisvės įstatymus. Bet praktiško sprendimo vis dar nepasiekta. Buvo daug žodžių, bet nebuvo veiksmo. Tad tuoj, dinamiški lietuviai nusprendė savomis akimis kraštą apžvelgti ir susipažinti su jo ūkiškėmis galimybėmis. Vincas Jonikas ir Edvardas Kukučis, abu iš Brooklyno, antroje liepos pusėje nuskrido į Britų Hondurą ir aštuonias dienas praleido El Cayo apskrityje, kurs yra pats tinkamiausias gyvulių ir paukščių ūkiams.

Vincas Jonikas yra žemaitis, gimęs prieš 40 metų Luokės v. Jis yra baigęs žemės ūkio mokyklą Mazeikių apskrityje ir dabar dar nenustojęs palinkimo verstis žemės ūkiu. Be to, jis ir nagingas, meistras. Subrendęs, drąsus kavalierius, besidairąs sau žmonos lietuvaits iš drąsesnės giminės.

Edvardas Kukučis, 32 metų, aukštaitis. Jo tėvo kilmė iš Antalieptės. Jis gimęs Šiauliuose, baigęs 5 klases Vilkaviškio gimnazijoje. Jis yra praleidęs 8 metus tropiškose Australijos dalyse, giriose ir dykumose dirbęs nelengvų darbų. Drąsus, gražiai ir galingai nuaukęs. Jo žmona anglė, kuri turi noro ir drąsos mokytis lietuviškai. Jo du vaikai (8 ir 6 m.) kalba lietuviškai.

Abu vyrai labai susirūpinę lietuvių likimu sveti-

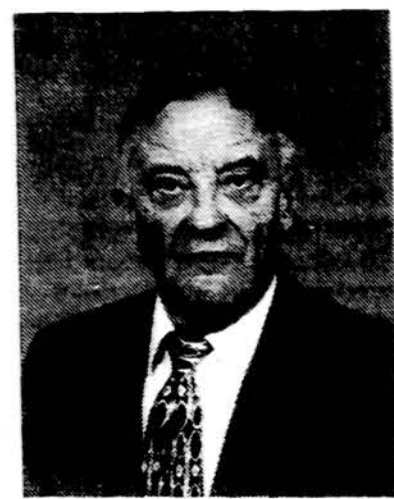
mose šalyje ir bando rasti praktiškų priemonių savi mažai tėvynei įkurti. Jų atostogos trumpos, kad jiedu susikoncentravo tik vienoje El Cayo apskrityje. Jie tuoj nusisamdė 3 arklius ir vadovą ir išėjo į negyvenamas girias. Joje 48 mylios (arti 80 kilometrų), pernakvodami ant žemės palapinėje iš medžių šakų. Jie apėmė ir vieną besikuriančių vokiečių menonitų koloniją, kuri padarė puikią pažangą: prieš metus turėjo tik tris gyvenamus namus, o dabar jau turi visai nemažą kaimą, pasistatė lentpjūvę ir dabar parduoda lentas.

E. Kukučis jau spėjo nusipirkti ir 118 akrų (47 hektarus) lygios, geros, prie plento žemės savo būsimam ūkiui. Pirkto iš privačių rankų, sumokėjo 710 USA dol., taigi po 6 dol. už akrą. V. Jonikas irgi bandė pirkti, bet labai trumpu laiku jam derybos ir pasirinkimas nepavyko. Jis tai atidėjo sekantčiai kelionei. Žemes gan skubiai pirkinėja amerikiečiai, nes kainos kyla. Keturi milžiniški sklypai, kurie 1958 m. rudenį buvo pasiūlyti lietuvių kolonizacijai viso apie 60,000 akrų, dabar jau parduoti. Bet yra dar kitų kiek mažesnių sklypų.

Minėti du lietuviai padarė apskaičiavimų, kad galvų ir vištų ūkiu ten galima pelningiau verstis negu Jungtinėse Valstybėse. Jie užmezgė labai draugiškus santykius su vietos gyventojais. Jų manymu Br. Hondure galima būtų pradėti kurtis darbingoms ir sumanioms šeimoms, turint vos 3,000 ar 4,000 USA dolerių. (Bus daugiau)

LF ŽENGIA Į 1998 METUS

Pokalbis su naujuoju LF tarybos pirmininku adv. Algirdu Ostiu.

Algirdas Ostis

Nauji metai — nauji lapai yra dažnai girdimas lietuvių posakis. Tad naujų metų angoje ir kalbamės su advokatu Ostiu, kuris neseniai pradėjo eiti LF tarybos pirmininko pareigas, po to, kai anksčiau šias pareigas ėjęs Vytautas Kamantas Pasaulio lietuvių bendruomenės seime, įvykusiame pereinamąjį vasarą Vilniuje, buvo išrinktas naujuoju PLB valdybos pirmininku ir iš LF tarybos pirmininko pareigų atšalino. Algirdas Ostis Lietuvių fondo darbuose nėra naujokas. Jau eilę metų jis dalyvauja LF veikloje užimdamas įvairias pareigas, o vieną trečdį metų kadenciją jis pirmininkavo LF valdybai.

— Kaip palygintumėte dabartinę Lietuvių fondo veiklą su ta, kokia ji buvo tuomet, kai pradėjote dirbti Lietuvių fonde?

— Į LF aktyviai įsijungiau palyginti neseniai, taip, kad prie jo steigimo ar augimo per pirmą dvidešimtmetį nepriščiau. 1987-ais metais, tuometinė valdybos pirmininkė Marija Remienė pakvietė mane į valdybą, į kurią įsijungiau kaip advokatas, kad suteikčiau reikiamus teisinius patarimus. 1988 metais buvau pirmą kartą išrinktas į tarybą. LF veikla prieš 10 metų buvo panaši į dabartinę, bet, kadangi kapitalas buvo žymiai mažesnis, ji buvo, bent finansiniu atžvilgiu, mažesnio masto. Dabar daug paramos prašymų ateina iš Lietuvos, ypač stipendijoms. To nebuvo prieš 10 metų, nes Lietuva buvo okupuota, ir tais laikais visas dėmesys buvo atkreiptas į finansinės paramos davimą išsivijus reikalams.

— Kokie paminėtini LF projektai buvo įgyvendinti nuo to laiko, kai įsijungėte į LF veiklą?

— Pagal LF įstatus pagrindinis kapitalas buvo neliečiamas, bet, Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, LF nariai 1991-ais specialiai tam sušaukta susižiūvime, nubalsavo iš iki to laiko neliečiamo pagrindinio kapitalo atiduoti vieną milijoną dolerių įvairiems kultūriniais ir švietimo reikalams Lietuvoje. Tas buvo įvygyta per, pagal mūsų įstatus, išrinktą LF patikėtinių tarybą (Board of Trustees), išmokant įvairias sumas specialiai patikėtinių tarybos parinktiems ir prižiūrimiems projektams Lietuvoje. Iš jų 100,000 dol. išmokėta Vytauto Didžiojo universiteto Kaune bibliotekai įsteigti, kuri yra pavadinta Lietuvių fondo vardu, 300,000 dol. duota Čiurlionio Dailės muziejui Kaune, kiti projektai buvo mažesni. Kasmet didelės sumos yra duodamos šeštadienių mokyklų išlaikymui pas mus. Šiuo metu LF yra paskyręs 100,000 dol. Pasaulio lietuvių centrui, Lemont, IL.

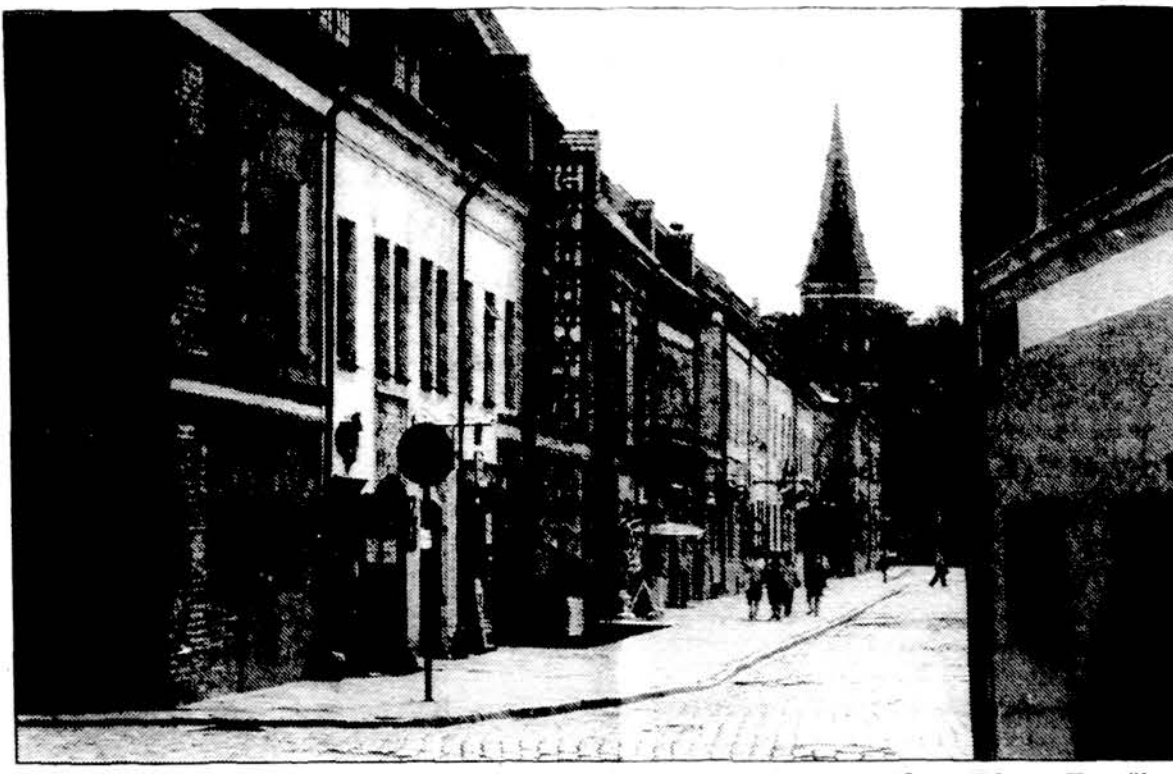
kaip „matching fund“ salės pertvarkymui. Už kiekvieną tam tikslui PLC surinktą dolerį, LF pridės po dolerį iki 100,000 dol. Taip pat Mairo-nio šeštadienių mokyklai Lemont, LF paskyrė 20,000 dol. kaip „matching fund“ naujų klasių įrengimui. Paramos pareikalavimams vis didėjant, narių balsavimu buvo vel pakeisti įstatai. Dabar taryba vienų metų laikotarpyje gali paramai paskirti tų metų uždarbį, prie jo pridėdant tiek iš kapitalo, kad bendra paskirta suma būtų ne daugiau, kaip 10% pagrindinio kapitalo.

— Kuri Lietuvių fondo veiklos šaka šiuo metu būtų išskirtina, kuriai Jūs vadovaujama LF taryba turėtų skirti didesnę dėmesį?

— Tarybos darbas daugiausia yra atliekamas per įvairias komisijas, sudarytas iš direktorių tarybos narių. Visos komisijos yra svarbios. Lėšų telkimas, padidinantis kapitalą, visuomet reikalauja ypatingo tarybos dėmesio, nes juo didesnis bus investuotų kapitalas, tuo didesnis bus pajamos ir tuo LF galės paskirti didesnes ar reikšmingesnes sumas Amerikos bei kitų kraštų lietuvių kultūriniais, švietimo, jaunimo reikalams. Lėšų telkimo ir palikimų komisija rūpinasi naujų lėšų gavimu. Finansų komisija, dirbanti su profesionaliais investavimo specialistais, rūpinasi ir tvarko investavimus. Uždarbio, arba pelno paskirstymo komisija, susidedanti iš 3 tarybos narių, ir 3 JAV LB paskirtų atstovų, nustato, kaip ir kokiems reikalams išdalinosios iš investavimų gautos pajamos. Gaunant daugybę paramos prašymų iš Lietuvos, kurių net iš dalies neįmanoma patenkinti, reikia nustatyti, kuriems LF gali padėti, nenukrysdami iš išsivijus reikalų. Reikia neužmiršti, kad LF buvo įsteigtas duoti finansinę paramą Amerikos, ir apskritai išsivijus lietuvių kultūriniais, švietimo, jaunimo reikalams. Tas tikslas lieka ir dabar. LF kapitalas, nors palyginant su kitais išsivijus lietuvių fondais, yra didelis, jis nėra toks, kad jo pajamų užtektų paremti išsivijus reikalams kurie, po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, nesumažėjo. 1997-ais metais LF rekordine 600,000 dol. suma parėmė JAV ir kitų kraštų lietuvių kultūrinį, švietimo ir jaunimo veikimą. Dalis tų 600,000 dol. buvo atiduota paramai Lietuvoje, ypač suteikiant finansinį algos priedą tiems lietuviams mokytojams, kurie dirba vargingose sąlygose už žemą atlyginimą lietuviškose mokyklose rytinėje Lietuvoje ir už Lietuvos ribų — Gudijos, Lenkijos, Rusijos valdomose žemėse. Skirti Lietuvai tiek, kad ten būtų kokia žymė, reikėtų milžiniško kapitalo. Nuo LF įsteigimo, o ypačingai dabar, kada mūsų tarpe veikia įvairios aukų prašančios paramos organizacijos, taryba kreipia ir kreips didelį dėmesį į naują lėšų telkimą, jų investavimą, ir naujų narių įsijungimą į LF.

— Tarp daugelio LF komisių yra viena, kuri tvarko ir skatina palikimų bei testamentų sudarymo reikalus. Kaip ilgametis komisijos pirmininkas, gal galėtumėte pasidalinti mintimis apie šios komisijos darbų svarbą ir pasiekimus?

— Šiuo metu maždaug 49% fondui suaukoto kapitalo yra gauta iš įvairių pomirtinių

Kaunas. Rotušės aikštė.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

aukų. Komisijos darbas yra suteikti informaciją nariams, kaip jie gali užsitikrinti, kad po mirties jų nustatyta turto dalis atiteks LF, paaiškinant įvairius pomirtinius turto išdalimo būdus, pvz., testamentus, „trustus“, ir taupymo sąskaitas bankinėse įstaigose, kuriuose LF būtų nurodytas kaip pomirtinis sąskaitos savininkas „beneficiary“. Komisija taip pat tarpininkauja nariams, norintiems Lietuvių fonde įsteigti specialius fondus, pvz., nustatant, kad pajamos, gautos iš inšų į tuos specialius fondus, būtų panaudotos kuriam specialiam tikslui, jei tas tikslas atitinka LF tikslams, ir Illinois, ir federaliniams įstatymams. LF gavo ir gauna visokio didumo pomirtinių aukų, nuo šimto iki kelių šimtų tūkstančių dolerių. Didžiausią sumą iki šiol paaugojo dr. Vytautas Karoblis (Ripley, OH) — 741,840 dol. Prie jo aukos pridėjus pomirtines aukas, kurias davė Mykolas Žilinskis (Vokietija), Ernest Zitzke (Brockton, MA), ir Salomeja Sagamog (Chicago, IL), matysim, kad keturi asmenys kartu fondui davė daugiau kaip du milijonus dolerių.

— Lietuvių fondo nariai ir LF veikla besidominti lietuvių visuomenė li ki Jums nusių ir prasmingų LF veiklos metų. Ta pačia proga, gal norėtumėte išsireikšti ir savo pageidavimus bei prašymus lietuvių visuomenei?

— Mirusių fondo narių skaičius kasmet didėja. Norėčiau matyti daugiau naujų narių, ypač tokių, kurie galėtų perimti fondo vadovavimą, tuo užtikrinant LF ateitį. Taip pat norėčiau matyti didesni narių aktyvumą, nepalikant visų reikalų LF valdybai ir tarybai. LF neturi biurokratijos ir yra efektingai ir gerai tvarkomas nedidelio skaičiaus žmonių, būtent, vienos fondui dirbančios reikalų vedėjos ir ke- liolikos savanorių, sudaranti valdybą, tarybą, revizijos komisiją, pagalbinus vienetus.

— Dėkojama LF tarybos pirmininkui Algirdui Ostiui už jo pareikštą mintį apie Lietuvių fondo darbų, o taip pat nužvelgiant ir ateities veiklos gaires. Linkime jam sėkmės ir ištvermės, planuojant bei koordinuojant plačiąsą Lietuvių fondo veiklą.

Kalbėjosi Juozas Končius

* Į valstybės finansuojamas vietas Lietuvos aukštosios mokyklose šiemet bus priimta maždaug 1,200 studentų daugiau nei pernai. Tai numatantį Švietimo ir mokslo ministerijos planą trečiadienį patvirtino vyriausybė. Pagal šį planą, studijuoti valstybės lėšomis 1998 m. bus priimta 17,435 studentai, o pernai šis skaičius siekė 16,226.

HELICOBACTER PYLORI IR SKRANDŽIO VĖŽYS LIETUVOJE

DAIVA JANULAITYTĖ, M.D.

Daiva Janulaitė yra Medicinos gydytoja ir Kauno Medicinos akademijos Mikrobiologijos katedros doktorantė. Vadovaujant trims labai žymiesiems profesoriams, jau daugiau kaip metai dirba mokslinį darbą mikrobiologijos srityje Lund universitete, Švedijoje ir Kopenhagos universitete, Danijoje.

„Dr. Kazio Martinkaus pomirtinio stipendijų fondo“ suteikta stipendija suteikė dr. Daivai Janulaitę, kaip jaunai Lietuvos mokslininkai, galimybei dalyvauti tarptautiniame Pietų Afrikos Respublikoje, Cape Town mieste surengtame „9th International Workshop on Campylobacter, Helicobacter and Related organisms“ kongrese ir skaityti pranešimą „Antibodies to Helicobacter pylori in gastric cancer patients in Lithuania“.

Savo naujausią darbą, skaitytą kongrese, doktorantė trumpai pristato straipsniu „Helicobacter pylori ir skrandžio vėžys Lietuvoje“.

Daiva Janulaitė, M.D.

1874 metais Boether, tirdamas žmogaus skrandžio gleivinę, pastebėjo spirales formos mikroorganizmus. Panašūs duomenys buvo gauti tyrinėjant gyvūnų skrandžio gleivinę (Bizzozzo, 1893 ir Salmon, 1896). Tačiau tik 1982 metais ši bakterija buvo išauginta (Warren ir Marshall) ir pavadinta *Campylobacter pyloridis*. Vėliau jos pavadinimas pakeistas į *Helicobacter pylori*. Tai atspindėjo bakteri-

jos morfologinę charakteristiką ir gyvenamąją aplinką.

Helicobacter pylori yra Gram neigiamas, lenktas, S formos ar spirales susisukusi, 2.5-3.5 um ilgio ir 0.5-1.5 um pločio bakterija. Ji turi ploną apvalkalėlį ir 4-6 vienapolių žiuželius su terminaliniu sustorėjimu, kurie suteikia jai judrumą. Bakterija neauga nei aerobinėse, nei anaerobinėse sąlygose. Jai kultivuoti reikalinga mikroaerofilinė aplinka. „Inoring“ *H. pylori* prigimtis ir kiti sūkiai kontroliuojami papildomi faktoriai, tokie kaip: neseniai vartoti antibiotikai ir antiseptikai, vaistai labai apsunkina pirmą bakterijų išauginimą.

H. pylori buvo susidomėta, kai buvo nustatytas jos ryšys su skrandžio ligomis. *H. pylori* buvo pripažinta pagrindiniu lėtinio gastrito ir opaligės etiologiniu faktoriumi. Pagal PSAO ekspertų komisijos nuomonę, *H. pylori* pripažinta I kategorijos karcinogeno, ir atlieka svarbų vaidmenį skrandžio vėžio patogenezėje.

Ištirta 115 (66 vyrų ir 49 moterų), sergančių skrandžio vėžiu ligonių. Ligonių amžius svyravo nuo 30 iki 89 metų. Jie buvo hospitalizuoti operaciniam gydymui Lietuvos bei Kauno onkologinių centrų chirurginiuose skyriuose, bei Kauno Akademinių klinikų gastroenterologinėje klinikoje. Ligoniai buvo apklausiami pagal standartizuotą anketą, išsiaiškinant anamnezės duomenis, darbinės veiklos pobūdį, gyvenamąją vietovę, žalingus įpročius (alkoholio ir kavos vartojimo dažnį, rūkymą), paveldimus susirgimus, medikamentų vartojimą ir kt.

Kontrolinę grupę sudarė 110 ligonių (56 moterų ir 54 vyrų), nuo 36 iki 89 metų, gydytų Kauno Akademinių klinikų įvairiuose skyriuose dėl cukrinio diabeto, kataraktos, gliukomos, insulto, anemijos, plaučių uždegimo ir neturėjo kliniškai išreikštų virškinamojo trakto patologijos požymių.

Serologiniam ELISA tyrimui buvo imama 10 ml veninio kraujo. Po centrifugavimo kraujo serumas buvo užšaldytas -20°C temperatūroje. Imunologiniai ligonių kraujo serumo tyrimai atlikti Švedijos Lundo universiteto ir Danijos Kopenhagos universiteto medicinos mikrobiologijos departamentuose.

H. pylori infekcija diagnozuojama įvairiais skirtingais tyrimo metodais: imunologiniais, morfologiniais (histopatologiniais), biocheminiais,

CLASSIFIED GUIDE

S K E L B I M A I

VAIRUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIEUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendroves savininkas. Washington, D.C., lauko darbininkas, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 į valandą. Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiama pigus būtas – \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. H. DECKYS
Tel. 773-585-6624

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Parduodu auto '93
BMW 325 i; automatinis.
Galiu padėti su finansavimu.
Tel. 773-671-6672.

Vilniuje parduodamas 2 kamb. butas trečiame aukšte.
Su visais patogumais: baldai, tel., šaldytuvas.
Tel. 773-471-4263.

TRANSPAK įstaiga atidaryta

KETVIRTADIENIAIS iki 7 val. vakaro
Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru.
Baldai ir komercinės siuntos.
Pinigai pervedami doleriais.

Lemonte naujos darbo valandos: Šeštadienį 9-12 v., Sekmadienį 8:30-1 v.p.p. Tel.: 1-630-257-0497

Įstaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė
Tel.: d. (813) 360-9881, n. (813) 360-1364.

TRANSPAK, Chicago, IL. Tel.: (773)-838-1050
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

bakteriologiniais ir genetinėmis. Šie tyrimo metodai gali būti invaziniai ir neinvaziniai. Endoskopija yra labiausiai paplitęs invazinis tyrimo metodas, kurio metu atliekamas ureazės testas bei histologinė *H. pylori* diagnostika. Esant *H. pylori* infekcijai, ne visi ligoniai turi gastroenterologinius simptomus, be to endoskopija yra brangus tyrimo metodas. Todėl *H. pylori* infekcijai diagnozuoti plačiai taikomi neinvaziniai tyrimo metodai. Šie metodai yra pakankamai tikslūs, pigūs, Tarptautinėje skrandžio vėžio ir *H. pylori* infekcijos studijoje (Eurogast Study Group) labiausiai paplitusių tyrimo metodų, kuriuo nustatomi specifiniai IgG prieš *H. pylori* antigenus — imunofluorescencijos tyrimo metodas — Elisa.

Nors nėra tiksliai nustatyta ir pagrįsta, bet manoma, kad *H. pylori* išplitimas priklauso nuo socialinio-ekonominio gyventojų lygio buities sąlygų ir higienos tradicijų. 88.2% mūsų tirtų kontrolinės grupės asmenų turėjo specifinius IgG prieš *H. pylori*. Tyrimo rezultatai rodo, kad Lietuvoje, panašiai kaip ir Estijoje, Lenkijoje ir kitose rytų Europos šalyse, kuriose didelės daugumos gyventojų socialinės ir ekonominės gyvenimo sąlygos yra blogos, būdingas didelis *H. pylori* išplitimas gyventojų tarpe.

Dažniausiai *H. pylori* sukelia lėtinį gastritą, neopinę displaziją, dvylikapirštės žarnos opaligę, skrandžio opaligę, skrandžio MALT limfomą ir skrandžio vėžio rizikos faktorius. Sergant lėtinio aktyviu gastritu *H. pylori* skrandžio gleivinėje nustatoma beveik 100%. Apie 92-95% dvylikapirštės žarnos opų išsivysto dėl *H. pylori* infekcijos, skrandžio opų atveju *H. pylori* randama apie 70% atvejų. Manoma, kad apie 15-30% neopinės displazijos atvejų susiję su *H. pylori*.

Besivystančiose šalyse, kur gyventojai pirmaisiais gyvenimo metais užsikrečia *H. pylori*, chroninė bakterinė infekcija, per pakankamai ilgą žmogaus gyvenimo laikotarpį, gali išsivystyti iki galutinės stadijos — skrandžio vėžio. Šis faktas labai svarbus, kadangi Lietuvoje, lyginant su Vakarų Europos šalimis, nustatomas pakankamai didelis sergamumas ir mirtingumas skrandžio vėžiu. 1995 m. šie rodikliai buvo 35.6% ir 30.5% vyrų tarpe, 18.4 ir 22.5% moterų tarpe.

Jauno amžiaus žmonės skrandžio vėžiu serga retai. Daugumos autorių nuomone tiek sergamumas skrandžio vėžiu, tiek ir infekuotumas *H. pylori* su amžiumi didėja. Mūsų gauti tyrimų rezultatai patvirtina šiuos duomenis ir teigia, kad infekuotumas *H. pylori* tiek sergančių skrandžio vėžiu ligonių, tiek ir kontrolinių asmenų tarpe didesnis vyresniųjų amžiaus grupėse.

Nustatyta, kad sergamumas skrandžio vėžiu yra didesnis vyrų nei moterų tarpe, tuo tarpu infekuotumas *H. pylori* yra panašus. Mūsų tirtiems asmenims *H. pylori* infekcijos dažnumas vyrų ir moterų tarpe patikimai nesiskyrė.

Nors skrandžio vėžį sąlygoja daug ir įvairių veiksnių, tačiau mūsų tyrimuose nustatytas didesnis infekuotumas *H. pylori* (95.7%) sergančių skrandžio vėžiu ligonių tarpe, palyginus su kontroliniais asmenimis, atitinka kitų autorių duomenis ir leidžia įtarti, kad *H. pylori* vaidina svarbų vaidmenį skrandžio vėžio patogenezėje. Specifinėmis biologinėmis sąlygomis pasizymint *H. pylori* padermės, turinties įtakos skrandžio vėžiui išsivystyti, turėtų būti nustatytos ateityje.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

BUVO MALONI
STAIGMENA

Praėjusio šeštadienio „Draugo“ antros dalies 2-ame psl. buvo įdomu skaityti straipsnį „Lietuva heraldikoje ir vaizduose“, o dar įdomiau pamatyti mūsų sūnų, Benediktą Mitkų, laikantį Jurbarko herbą.

Benediktas tuo laiku lankė Čikagos aukštesniąją lituanistikos mokyklą ir toliau išvyko į Kennebunkport, Maine, pas lietuvių vienuolius, pranciškonus, kur mokėsi ir baigė jų vedamą Šv. Antano gimnaziją, deja, jau senokai uždaryta.

Benediktas yra baigęs kompiuterių technologijos mokslą ir daug metų dirba IBM firmoje. Yra vedęs ir su žmona Vera gyvena Sauk Village, Illinois.

Nors jis pats nėra veiklus lietuvių bendruomenėje, bet gerai vartoja lietuvių kalbą, daug žinių gauna per mus (dalinamės „Draugu“). Parodą Lemonte būtinai aplankys.

Reikia tik padėkoti J. Lampasui už prikimą iš „miego“ tų fotografijų ir už idėją su-ruošti parodą.

Jurbarkienė
Cecilija (Biliūnaitė)
ir Vacys Mitkai
Tinley Park, IL

PREMKIME LIETUVI
DAVID ŠEŠTOKĄ

David Šeštokas yra kilnus lietuvis. Jo seneliai gimė Lietuvoje. Jo motinėte Barbora Gričiūtė yra gimusi gražioje Žemaičių žemėje — Akmenėje. Senelis Kazimieras Bagočianskas kilęs iš Šiaulių.

Abudu buvo susipratę lietuvių. Jo senelė Barbora užaugo gausioje šeimoje: buvo keturios seserys ir trys broliai. Jos broliai Kazimieras, Pranas ir Klemensas Gričiai, būdami aštuoniolikos metų, ap- leido savo tėvynę. Jie visi bėgo nuo caro, nes nenorėjo tarnauti ilgus metus caro kariuomenėje.

Jie visi išskrido į išsvajotą ir „auksu išklotą“ Ameriką — deja, taip nebuvo, jie visi la- bai sunkiai dirbo.

Visi trys broliai apsigyveno Čikagoje. Du dirbo anglių ka- sykloje. Vienas jų (rodos, Pra- nas) prarado sveikatą, kasyk- loje įvyko sprogimas. Dešimt metų išgulėjo lovoje. Kitas brolis, Kazimieras, dirbo Či- kagos skerdykloje.

Susitaupe pinigų, atsikvietė savo sesutę Barborą. Ji, bū- dama keturiolikos metų, iš- vyko iš Lietuvos. Barbora, dir- bo skalbykloje.

Po kelių metų ištekojo už lietuvių Kazimiero Bago- ciansko. Susilaukė ketvertos vaikų: trijų dukrų ir sūnaus.

Nors pati buvo beraštė, tačiau Amerikoje išmoko skai-

tyti ir rašyti lietuviškai. Ir tą savo meilę tėvynei įskiepijo savo vaikams. Jie visi mokėjo lietuviškai. Jos sūnus, Rapolas Bagočianskas, tarnavo Amerikos kariuomenėje — aviacijoje.

1938 m. senelė Barbora su jauniausia duktė Kazyte (Še- stoko mama) dar kartą apsi- lankė Lietuvoje. Labai apsi- džiaugė, kad pamatė tokią gražią, žaliais ąžuolais pasi- puosusią, tėvynę. Kazytei la- bai buvo skani ruginė lietu- viška duona...

Aplankiusi savo sesutes ir seną žilagalvę motinėle, iš- skrido atgal į namus — Ame- riką. Ji vos spėjo pabėgti nuo to raudono šetono.

O David Šeštoko sesutė bu- vo nuvažiavusi į Lietuvą, švesti savo povestuvinę laimę — medaus mėnesį. Tas buvo 1995 metais.

David Šeštoko tėveliai yra labai geri ir taurūs lietuviai. Jų dėka ir aš atsiradau Ame- rikoje. Šeštokai yra daug pa- dėję ir kitiems. Kazytė neuž- miršo savo pusseserių Lietu- voje. Ji dažnai su broliu Rapo- lu pasiūsdavo siuntinius var- gščiai sesutei (pusseserei) Lietuvoje.

Todėl mes, lietuviai, remki- me David Šeštoką, padėkime jam laimėti respublikonų pir- mus rinkimus. Aš manau, kad jis mums daug padės. Antra, mums lietuviams bus garbė turėti, jauną, energingą lie- tuvių JAV Kongrese.

Taigi, balsuokime už David Šeštoką. Pirmieji rinkimai įvyks kovo 17 dieną.

Stasė Visčiuvienė
Chicago, IL

BALFO SIUNTINYS
TAIP PAT STEBUKLAS!

1997 m. gegužės 22 dieną, grįžusi iš Prancūzijos, dukrai pasakojau, kaip Paryžiaus mieste mūsų turistai pirkę namiškiams lauktuves. Aš tuomet sėdėjau autobuse ir siunčiau į dangų tokias min- tis:

— Ačiū, Dieve, už nuostabią kelionę! Ačiū, šv. Marija, už stebuklingus medalikėlius, kuriuos parvežiu kaip bran- giausią Tavo lauktuve, ku- riams pažadėjau!

Man bekabant, suskambejo telefonas. Dukra pakėlusi ra- gelį išgirdo klausimą: „Ar bū- site namuose? Jums bus at- neštas siuntinys iš Amerikos!“ Dukrai pasakiau, kad tiksliai dangaus gyventojai tegalėjo žinoti, kada grįšiu iš tolimos kelionės. Su mano parvykimu atvažio ir jums nelauktos lauktuves! Tarsi iš dangaus numestos! Nes aš pirmą kartą iš tolimo krašto grįžau paten- kinta — be jokių pirkinų — nepervargusi. Prancūzijoje man rūpėjo tiksliai dvasinė pa- dėtis — manęs belaukian- čiųjų! Išvaziuodama į kelionę,

Robus, kurie bus pasiūti į Suvalkų trikampį, BALFo įstaigoje pakuoja Marta Ruikiene.

dukrai kalbėjau:

— Kelionei išleisiu pasku- tinius pinigus, kuriuos tavo teta padovanojo tėveliui dan- tis susidėti. Antraip 100 dole- rių (400 litų) guletų stalčiuje tol, kol tėvelis už tą sumą iš- dris dantų šaknis išsirausti...

Apie dantų sudejimą dar ilgai teks pasvajoti! Ir, jeigu išvyk- siu į Prancūziją, tai vieno kambario langas blizgės be dienos užuolaidos. Per nuo- gą langą aiškiau matysime ir kitų lietuvių gyvenimą, nus- tumtą prie skurdo ribos! Pik- toji dvasia dar minkštai sėdi ant mūsų indelių ir nesiteikia grąžinti. O mes, lietuviai, dar tebeįrodinėjame, kad buvome ir esame darbštuliai, nesvar- bu, kad apvogti...

BALFo siuntinyje radome nuogam langui užuolaidą, kaip stebuklo įrodymą! Tik vienas Dievas tegali žinoti, ko žmogaus butyje reikia. O at- siųsti vitaminai mums nusil- pusiems nuo blogo maisto, priminė katalikų posakį. Die- vas neapleis, kiaušės nesuės!

Lietuviškos gramatikos esu vos tiksliai palaiziusi, todėl ne- lengva buvo pradėti rašyti į „Draugo“ dienraštį.

Dvasingieji vargdieniai į Lietuvoje esančius laikraščių redakcijas nesikreipia. Dauge- lis redakcijų su mažaraščiais dialogo vengia. Todėl apie Dievo nuostabių darbų masi- nės informacijos darbuotojai žinių neturi. O ko neturi, tuo ir negali padėti Lietuvai!

Asmenybė, kuri BALFui pranešė apie mūsų šeimą, su mumis nesiderino. Ją išgąs- dino mūsų kuklus gyvenimas su trūkumais, nors jinai žino- jo, kad labai pasitikim Vieš- pačiu bedarbystės metais Lie- tuvoje!

Dar nebuvo atpleštas BAL- Fo siuntinys, o man jau vidi- nis balsas kalbėjo: Nebūsi iš- laikytinė, turėdama didelę Dievo dovaną. Šis siuntinys tiksliai tam, kad visiems skelb- tum kaip tavęs Dievas ne- apleidžia! Jis neleidžia iš tavo kuklaus gyvenimo šaipytis — stodamas už tave į kovą! Siun- tinys į tavo namus, kad susi- pažintum su užjūrio lietuviais ir žinotum, ką jie yra nuveikę Lietuvai!

Kartą viena senyvo amžiaus lietuvaite klausė: „Ką reiškia žodis pliuralizmas? Gal tas žodis dar baisnis kaip žodis komunizmas? Niekaip nesu- prantū!“ Tuomet jai asmuo paaiškino: „Pliuralizmas — tai ilgas ilgas plepumas (kas gražu ar negražu) — be trum- pų sustojimų!“

Valerija Čepienė
Lietuva

DOVANA LIETUVOS
PREZIDENTUI

Sveikinu „Saulutę“, Lietu- vos vaikų globos būrelį ir „Lietuvos Našlaičių globą“ už mintį materialiai paremti Al- mos Adamkienės užsimojimą padėti Lietuvos vaikams. Siūlau, kad ir kitos organiza- cijos neišleistų mūsų presi- dento į Lietuvą „tušiomis rankomis“. Būtų gražu, kad į Vilnių vykstantys organiza- cijų atstovai inauguracijos proga nuvežtų savo organiza- cijos dovaną — auką į Lietuvą ir įteiktų Adamkamams paremti jų labdaros darbus Lietuvoje.

Laima Žiobienė

Redakcijos pastaba. Kaip malonu, kad puoselėjama ve- damajame paminėta mintis.

Mielam Echo Lake žvejui

A.†A.

VLADUI SIMUČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė žmonai ONAI ir šeimai.

Aldona ir Vytas Biliūnai
Alicija ir Henrikas Soliai
Stepas Solys su šeima

A.†A.

ANTANINAI
KASPERAVIČIENEI-
SANDARGAITEI

mirus, jos seserims ONAI ZDARŽINSKIENEI, SALO- MĖJAI JONIC, broliui JUOZUI Lietuvoje, velionės dukroms, sūnams ir visiems giminaičiams bei arti- miesiems reiškiamė širdingiausią užuojautą ir drauge liūdime.

Elena ir Juozas Ambrozaičiai
Petronėlė Augustaitienė
Vanda Bagdonienė
Juozas Baltrušaitis
Juozė ir Jonas Daugeiai
Algima Dautartienė

Aniceta ir Jurgis Mažeikos
Ada Monkienė
Regina Snarskienė
Aldona ir Juozas Sodaičiai
Serafina Sukarevičienė

PADĖKA

A.†A.

IRENA KARALIENĖ
VAITKIENĖ LAVICKAITĖ

Mūsų mylima Mama ir Mamutė, Promotiuotė, Sesuo ir Teta mirė 1998 m. sausio 18 d. Lemont, IL ir palaidota sausio 23 d. Philadelphia, PA, prie a.a. Vytauto ir Adomo Karalių.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A.Paliokui, S.J. už maldas D.M.Petkaus laidojimo namuose, už atsisveikinimą su Velione pravedusiais p. M.Marcinkienei, Tautinės sąjungos atstovei, ir už žodį tarusioms skautininkėms — Jolandai Kerelienei, Birutei Vindašienei, Aldonai Palukaitienei ir Zuzanai Juškevičienei.

Dėkojame kun. Burkauskui, Philadelphia, PA, jautriai šv. Mišių metu giedojusiai sol. Onutei Pliuskonienei ir visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje Lemont, IL ir laidotuvėse Philadelphia, PA.

Ačiū už gėles, šv. Mišių aukas, aukas Lietuvos našlaičiams, už užuojautas laiškais, spaudoje ir asmeniškai pareikštas. Dėkojame karsto nešėjams: sūnui, anūkams ir proanūkams. Dėkojame laidotuvių direktoriams D.M.Petkui ir Roman už malonų patamavimą.

Liūdintys: sūnus Vytautas Karalius, duktė Virginija Majauskienė, sesuo Halina Moliejienė ir Barbara, a.a. Adomo žmona, su šeimomis bei visi giminės Lietuvoje, Austrijoje, Vokietijoje ir Amerikoje.

DRAUGAS, antradienis, 1998 m. vasario 17 d.

5

A.†A.

JOSEPH POVILONIS

Gyveno Marquette Parko apylinkėje, Čikagoje. Mirė 1998 m. vasario 15 d., sulaukęs 88 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 49 m.

Nuliūdę liko: artimi draugai.

Velionis pašarvotas antradienį, vasario 17 d. nuo 4 iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd, Hickory Hills, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 18 d. Po apeigų laidojimo namuose 12 val. dienos, velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: draugai.

Laidotuvių direkt. Lack ir Sunus. Tel. 708-430-5700.

A.†A.

VERONIKA BRINIENĖ

Gyveno Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Po sunkios ir ilgos ligos mirė 1998 m. vasario 15 d., sulaukusi 84 metų.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 49 m.

Nuliūdę liko: dukros Ona Brinas, Aldona Priede, Irutė Guetter, Marytė Manzo; aštuoni anūkai; Lietuvoje trys seserys.

Velionė buvo žmona a.a. Alekso ir motina a.a. Juozo ir a.a. Aleksandro.

Priklausė Vytauto Didžiojo rinktinės šauliams, Tauragės klubui, Liet. Bendruomenei, Brighton Parko apyl., L.A.R.C. moterų sąjungos 20 kuopai.

Velionė pašarvota trečiadienį, vasario 18 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 19 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukros, anūkai, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid, tel. 773-523-0440.

Pranešame visiems artimiesiems ir pažįstamiems, kad sausio 29 d. Celelvaland'e mirties angelas iš mūsų tarpo išskyrė Vyra, Broli, ir Dėdę

A.†A.

VIKTORĄ MARIŪNĄ

Giliam nuliūdime likome: žmona Marija, sesuo Genė Modestienė su sūnų Algio ir Edvardo šeimomis, brolio Alekso dukros Danutė, Rimutė ir Lina su šeimomis, sesers dukra Liūda su šeima, sūnus Kęstutis ir Rimantas su šeimomis ir kiti artimieji Lietuvoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose.

A.†A.

ANTANINAI
KASPERAVIČIENEI

mirus, dukroms VIDAI ir LIVIJAI, sūnams JUOZUI ir VIRGILIJUI su šeimomis, giminėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Cleveland'o ateitininkų „Ateities“ klubas

A.†A.

CATHERINE ONYTEI
RAPŠIENEI

mirus, jos vyrui, „Amber“ siuntimo agentūros direktoriui, VIDMANTUI RAPŠIUI, jų sūnams, jos motinai bei kitiems artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis

San Francisco, CA, apylinkės jaunuomenės kartu su tėveliais ir seneliais rodo naršytus šiaudinius eglutes pa- puošalus, kuriuos sukūrė prieškalėdine, gruodžio mėn. vykusioje pamokoje. Papuošalus daryti mokė Gina Lu- neckaitė-Cabal ir Alberta Astraitė-Singh.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Širdžių sukuryr“ — vakaras paremti Pasaulio lietuvių centro mažosios salės remontą, vyko vasario 7 d. Salės puošimu rūpinosi Judy Sidriene (kairėje), o renginio komiteto pirm. buvo Daina Silinienė.

Nuotr. Indrės Tūjūnienės

Vasario 16 minėjimas Lemonte, praėjusį sekmadienį, 02.15, kartu minint ir Lietuvos nepriklausomybės 80 metų sukaktį, praėjo labai gerai.

Sv. Mišios, su diena pritaikytu Pal. Matulaučio misijos kapeliono kun. Algirdo Palio ko pamokslu ir choro giesmėmis, sutraukė daug tikinčiųjų iš arti ir toli. Po pamaldų bažnyčios patalpose atliktas misijos choro koncertas, su liuanistinės mokyklos mokinių skaitinys — deklamacijų tarpais, su soliste Praurime Ragiene, smuikininku Leonidu Ragu, muziku Manigiru Motekaičiu ir vaikų choru, buvo didelė dovana šiai šventei. Tolimesnis šventės minėjimas vyko PLC didžiojoje salėje, susirinkus labai gausiam dalyvių skaičiui. Minėjime reikšmingą kalbą pasakė Lietuvos generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza. Jo kalba bus atskirai išspausdinta „Drauge“. Minėjimui vadovavo LB Lemonto apylinkės valdybos pirm. Kazys Laukaitis. (B. J.)

Strolių kvartetas atliks meninę programą „Margučio II“ vakarieneje, kovo 8 d., kur bus paminėta atgauta Lietuvos nepriklausomybė — Kovo 11-toji. Bilietus prašoma išsigyti „Seklyčioje“.

Užgavėnių blynai Pasaulio lietuvių centre, vasario 24 d., nuo 5 val. p.p. iki 8 val. vak. Kviečiama atvykti ir pasiūlyti ne tik blynais, spurgomis, bet ir kitais skanumynais. Tradicinę Užgavėnių blynų vakarienę ruošia PLC renginių komitetas.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės iškilminga sueiga penktadienį, vasario 20 d., vyks PLC, Lemonte, pradžia 7:15 v.v. Visoms narėms dalyvavimas privalomas. Dalyvaujame uniformuotos.

Tradicinį Užgavėnių šiuopinį šeštadienį, vasario 21 d., 6 val. vak. Balzeko Gintaro kultūros muziejaus „Lietuvos lietuvių draugija“. Nuoširdiai dėkojame valdybai ir Daytona Beach Lietuvių klubui linkime dar daug gražių veiklos metų.

Jaunimo centro metinis narių susirinkimas šaukiamas vasario 22 d., sekmadienį, 11 val. r., JC Čiurlionio galerijoje. Visi nariai kviečiami dalyvauti arba atsiųsti įgaliojimo lapelius.

Algimantas Mogenis, Quincy, IL, pratešdamas „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė dovanų 600 dol. Nuoširdus aciu! Esame dėkingi ir laimingi, kad yra žmonių, kurie supranta lietuviškos spaudos sunkumus ir stengiasi mums padėti juos nugalėti.

LIETUVIŲ DAILININKŲ PARODA MICHIGAN CITY, IN

Vasario 16 proga suorganizuota Michigan City apylinkės lietuvių menininkų paroda buvo atidaryta vasario 8 d. J. G. Blank Center for Arts. Dalyvavo 8 dailininkai su savo darbais: Marytė Ambrozaitienė, Audronė Ambrozaitytė, Rita Dagienė, Jurgis Daugvila, Indrė Lukas, Ada Sutkuvienė, Genovaitė Skribulienė ir Danutė Turlaitytė. Parodą puošia Ados Sutkuvienės didžiulis kūriny „Sausio 13“, Jurgis Daugvilos medžio darbai — lietuviškos koplytėlės ir angelai, nauji A. Ambrozaitytės, M. Ambrozaitienės, I. Lukaitės, R. Dagienės ir kitų darbai. Paroda sukelė didelį susidomėjimą, į atidarymą prisirinko pilna salė žiūrovų. Paroda tęsis iki kovo 5 d.

LIETUVA HERALDIKOJE IR VAIZDUOSE

Praėjusį šeštadienį, Lietuvių dailės muziejaus patalpose, Lemonte, buvo atidaryta paroda, pavadinta „Lietuva heraldikoje ir vaizduose“. Parodos iniciatoriai ir rengėjai — Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje, o parodos koordinatore Aldona Buntinaitė.

Parodos apimtis — 15 Lietuvos miestų herbai ir 28 Lietuvos vietovių vaizdai. Be jau mums pažįstamų Kauno, Klaipėdos ir Tilžės miesto herbu, parodoje galima matyti ir tokių miestelių, kaip Rodūnia herbą. Gal vertingiausias parodos eksponatas, tai dail. prof. Adomo Varno triptikas, Kryžių kalnas.

Kad skaitytoji būtų geresnis parodos vaizdas, reikia paaiškinti ir eksponatų atsiradimo istoriją. Jie buvo sukurti prieš 30 metų Čikagos aukštesniosios liuanistikos mokyklos šeštos klasės mokinių, padėjėjų ir specialiai šiam projektui įvykdyti pakviestų dailininkų. Projekto iniciatorės, mokytojos Palmyros Lampasienės, tikslas buvo Lietuvos Nepriklausomybės penkiasdešimtmetį paminėti ypatingu būdu, įnešant į sceną 50 Lietuvos miestų herbus ir žymesnių vietovių vaizdus, dalyvaujant visai mokyklai, mokytojams bei mokinių tėvams. Įvykdyti šį projektą buvo pasiūlyta autentiškai pavyzdžiais, gautais iš Broniaus Kviklio archyvo. Herbų gamybai vadovavo Vilius Trumpjonas, sen. Šis projektas gan plačiai buvo aprašytas tuometinėje lietuviškoje spaudoje ir programos spalvotas filmas parodytas Čikagos Lietuvių televizijos laidoje.

Dabar, po trisdešimties metų, tiek eksponatai ir vel išvydo dienos šviesą. Nors kai kurių darbų atlikėjai buvo ir gimnazistai, bet pati paroda yra vertinga tuo, kad eksponatai nenuolatsta nuo jų autentiškumo šaknų. Bendras parodos vaizdas, galima sakyti,

yra savotiškai didingas, žvelgiant į didelio formato spalvingus Lietuvos miesto herbus. Tikrai pravartu būtų apilankyti šią parodą ne tik kiekvienam liuanistikos mokyklos mokiniui, bet ir besidominčioms Lietuvos praeitimi. Paroda Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, bus eksponuojama iki kovo 8 dienos. Parodą galima lankyti savaitgaliais arba, susitarus su muziejaus vadovybe, tel. 1-630-257-2034.

LMN

ST. BARO IR R. STANIULIENĖS VIZITAS

Vasario 4 d. trečiadienį, „Seklyčioje“ sulaukėm dviejų svarbių svečių: visiems pažįstamo St. Baro, kuris tiek daug darbavosi prezidento V. Adamkaus rinkiminėje kampanijoje ir finansininkės Rūtos Staniulienės, kuri yra TCF National Bank tarnautoja ir Almos ir Valdo Adamkų bičiulė. Abu svečiai atvyko į „Seklyčią“ vyr. lietuviams pakalbėti ir su jais pasikalbėti apie tai, kaip ir kokiais būdais sukelti kiek galima daugiau lėšų prez. V. Adamkaus rinkiminės kampanijos skolų padengimui. Tų skolų yra apie 180,000 litų — 45,000 dolerių. Būtų labai gera, kad tą sumą galėtume kaip nors surinkti čia — JAV, kad prez. V. Adamkus galėtų perimti valdžią „ramia galva“, kad nors šiomis išlaidomis jam nereikėtų rūpintis.

St. Baras savo kalboje patarė, kad V. Adamkus yra visų mūsų prezidentas, per jį priartėjome prie Lietuvos, — dabar jaučiamės lyg viena lietuviška šeima (gal tai tik mums, išeivijai, taip atrodo. Man ir dabar koku darosi, prisiminus, kaip per rinkiminę kampaniją Paulausko samdyti šalininkai šaukė V. Adamkui „Yankee, go home!“ — EJV).

Prelegentas papasakojo gražių atsiminimų apie V. Adamkų, kaip jis, Vokietijoje, gimnazistų būdamas, laikraštelyje parašė, kad noris būti Lietuvos prezidentu. Svajonės ir norai retai išsipildo, o šis išsipildymas, kaip arkivyskupas S. Tamkevičius per pamokslą sakė, buvo tikras stebuklas.

Su naujuoju prezidentu S. Baras suartėjęs Augsburgėje, Vokietijoje, kur daug kalbėdavę apie politiką. Buvo labai įdomu klausyti pasakojant, kaip Čikagos meras Richard M. Daley pažadėjęs V. Adamkui, kad per savo brolių Robert, kuris yra Amerikos Komercijos sekretorius, padėsias Lietuvos žmonėms.

Rūta Staniulienė aiškino, kad Čikagos amerikietis spaudojis buvo matyti, kaip jie susizavėję Adamkum — žmogum, kuris taip pasižavėjęs savo gimtą kraštui, kad pasirinko tik kraštui bei rizišką darbą, nors jau galėjo išeiti į pensiją. Amerikiečiai domina ir tai, kad lietuvių prezidentu išsirinko žmogus,

Vasario Šešioliktosios minėjime Šv. Antano parapijos salėje, Cicero, IL, vasario 8 d. Iš kairės: Cicero miesto policijos virš. David Niebur, Cicero miesto prezidentė Betty Loren-Maltese, Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza.

Nuotr. Edvardo Šulaičio

kuris Lietuvoje tiek metų nebegyveno. Pasirodo, kad yra ryšiai tvirtesni ir už laiką, ir už atstumą.

Po kalbų buvo rodoma labai įdomi, A. Reneckio paruošta, vaizdajuostė apie V. Adamkaus viešnagę Čikagoje. Matėme, kur jis ir su kuo susitiko, kur viešėjo, kai, tiesiog vėlykiškai, visi meldėmės Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir išgirdome dalį arkiv. S. Tamkevičiaus garsiojo pamokslą, kaip vyko išleistuvių pokylis ir kaip prez. V. Adamkų ir jo žmoną Almą išlydint, visi plokdamai dainavo „Sudiev, sudiev“.

Po vaizdajuostės buvo pietūs ir norintieji sumažinimui atiduot Rūtai Staniulienėi. Tą galima padaryti ir pasiūlyti čeki šiuo adresu: TCF National Bank, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632, Attention: Rūta Staniulienė.

Emilija J. Valantinienė

VASARIO 16-TA CICEROJ

Nepriklausomybės šventės, proga, vasario 7-tą, šeštadienį, buvo iškelta Lietuvos vėliava prie Cicero miesto savivaldybės. Dalyvavo miesto prezidentė ir daug pareigūnų, šauliai ir pulkas Cicero lietuvių. Mūsų trispalvė plevėsuos visą savaitę. Turbūt vienintelis miestas visoj Amerikoje, kur taip iškilmingai pagerbiama Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Vėliavos pakėlimo apeigas atliko Cicero šaulių kuopa „Klaipėda“, vadovaujama J. Mikulio.

Vasario 8 d., sekmadienį, paminėjome Vasario 16-tosios, 80-tąją Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, šventę. Minėjimo pradžia — Šv. Antano bažnyčioje, organizuotai dalyvaujant šauliams su vėliavomis. Kun. K. Trimakas aukėjo šv. Mišias. Savo pamoksle jis pažymėjo, kad Dievas davė visiems žmonėms laisvės troškimą ir tą troškimą palaiko.

Toliau minėjimas vyko Šv. Antano parapijos salėje. Pasiūlymus darbščiuju šeiminiškių paruoštais sumuštiniais ir kavute, Cicero Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas Mindaugas Baukus kvietė gausiai susirinkusius minėjimo dalyvius užimti vietas. Pakvietė Cicero ALTo pirmą Stasį Dubauską ir Lietuvių Bendruomenės pirmą Raimundą Rimkų pradėti minėjimą.

Aldona Zailskaitė pakvietė dalyvauti programai. Jūros šaulių kuopa „Klaipėda“, vadovaujama pirm. J. Mikulio, kvietė sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus. Kun. K. Trimakas sukalbą maldą. Tylos minute pagerbiame žuvusieji už Lietuvos laisvę. Janina Ruginienė ir Gintarė Januškevičienė, abi tautininkės rūbais pasipuošusios, uždegė žvakutes. Tai simboli-

Janina Ruginienė (kairėje) ir Gintarė Januškevičienė uždegė prisiminimo žvakes vasario 8 d. rengtame Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjime, Cicero, IL.

nis už Lietuvos laisvę žuvusių pagerbimas. Jūros šaulių kuopa išneša vėliavas.

Mindaugas Baukus pristatė garbės svečius: Cicero miesto prezidentė Betty Loren/Laurinaitis/Maltese, garbės konsulas Vaclovas Kleiza, parapijos klebonas kun. James Kashtigan, savivaldybės sekr. Marylyn Calpo, Town Supervisor Joe Verruso su žmona Nola, E. Ozelienei negalėjus dalyvauti, sveikinimą perdavė B. Motušienė.

Buvo pristatytas naujai paskirtas Cicero policijos vadas David Niebur, Town Assessor John Kociolko ir kiti Cicero miesto valdybos pareigūnai, taip pat LB Vidurio vakarų apygardos pirmininkė Birutė Vindašienė. Sveikino Čikagos ALTo pirmininkė Evelyn Ozeliene. Cicero miesto prezidentė Betty Loren/Laurinaitis/Maltese pažymėjo, kad ji didžiuojasi esanti lietuvių kilmes, nes jos tėvas buvo Laurinaitis. Džiaugėsi atgauta nepriklausomybe ir linkėjo sekmes laisvės kelyje.

Toliau žodį tarė didelis lietuvių draugas John Kociolko. Jis paminėjo, kad jis jau 25 metus dalyvauja Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose. Jau nuo tada, kai prezidentas Reaganas pavadino Sovietų Sąjungą blogio karalyste. Toj blogio karalystėj buvo pavergtoji Lietuva. Mes visados tikėjome, kad Lietuva laisvę atgaus. Kartu džiaugiamės, kai 1990 metais kovo 11-tą mūsų la-

kesčiai išsipildė.

Šv. Antano parapijos, teisingiau, mūsų klebono vardu, kuris, tuo laiku aukėjo šv. Mišias, linėjimus perdavė visų mėgstamas kun. Michael Bradley. Garbės gen. konsulas Vaclovas Kleiza savo kalboje pažymėjo, kad Kovo 11-toji įprasmina Vasario 16-tąją. Anot jo, atrodo, lyg būtų dvi Lietuvos: viena klesti, o kita skursta. Girdi, kodėl Lietuvos valstybės įstaugose dirbantieji vadinasi valdininkai, o ne tarnautojai. Tai centrinio valdymo liekanos. Kodėl ambasados ir konsulatai negalėtų skleisti informacijų apie galimybes apsigyventi Lietuvoje? Ir mūsų gyvenime yra tamsių dmių. Pavyzdžiui prezidento rinkimuose Čikagoje dalyvavo 2,200, iš kurių nedaug neseniai atvykusių iš Lietuvos.

Po konsulo kalbos Gintarė Januškevičienė ir Janina Ruginienė užgesino žvakutes. ALTo pirm. Stasys Dubauskas pranešė apie rezoliucijas. Minėję programos dalyje Lietuvos filmų ir dramų aktorė Irena Leonavičiūtė menikė ir nuoširdžiai padėkavo Janinos Degutytės poeziją. Raimundas Rimkus padėkojo gen. garbės konsului V. Kleizai, kun. K. Trimakui, chorui ir vadovui Mariakui Prapuoleniui, programos atlikėjai, šauliams, šeiminiškams ir labiausiai už aukas.

Minėjimas baigiamas tradicine „Lietuva brangi“

Aleksas Šatas

SKELBIMAI

x Algimanto Kezio fotografijų parodos ir jo knygos „Kėrys Retrospektyva“ sutiktuves bus šį penktadienį, vasario 20 d. 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Visi kviečiami.

(sk.)

x Dvidešimt penkerių metų mirties paminėjimui mūsų brangaus Tėvelio, Uošvio ir Senelio a.a. Jono Kerelio, šv. Mišios bus atšaukiamos š.m. vasario 21 d., šeštadienį, 9:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Gimines, draugus ir pažįstamus prašome velionį prisiminti savo maldose. Alfonsas, Jolanta, Vilija ir Svajonė.

x A.a. Adolph Mall, Columbia, MD, prisiminimą pagerbdama, **Martha Brown**, Great Falls, VA, siunčia \$20 Lietuvos našlaičiams. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

(sk.)

x Jonas ir Diana Savickai, Carson City, NV, jau globoja du Lietuvos našlaičius, o dabar atsiuntė dar \$350 ir nori padėti dar dviems. Ponams Savickams labai ir labai dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

(sk.)

Stasys Baras ir Rūta Staniulienė (dešinėje) „Seklyčioje“, kur buvo parodyta vaizdajuostė apie Valdo Adamkaus viešnagę Čikagoje.

Nuotr. Antano Malinausko